Lietas arhīva Nr. CA-0429-24/32
ECLI:LV:RAT:2024:0122.C771046922.7.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2024. gada 22. janvārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese referente Inese Strelča,
tiesnese Ligita Gavare,
un tiesnese Ilze Celmiņa

rakstveida procesā izskatīja civillietu Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūras prokurora prasībā pret biedrību /Nosaukums A/ par biedrības darbības izbeigšanu lietā ar trešajām personām atbildētāja pusē /pers. C/ un /pers. D/ sakarā ar biedrības /Nosaukums A/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 22. augusta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2022. gada 25. oktobrī Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūras prokurors cēlis tiesā prasību pret biedrību /Nosaukums A/ par biedrības darbības izbeigšanu, kurā pamatojoties uz Prokuratūras likuma 17. panta otrās daļas 3. punktu, 21. pantu, Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta 1.[1] daļu, 57. panta otro daļu, 57.[1] panta otro, trešo, sesto un septīto daļu un 57.[3] pantu, lūgts izbeigt biedrības /Nosaukums A/ darbību un iecelt biedrības valdes locekļus /pers. C/ un /pers. D/ par biedrības likvidatoriem.

Prasības pieteikumā norādīti šādi apstākļi un argumenti.

Biedrību un nodibinājumu reģistrā 2020. gada 2. septembrī reģistrēta biedrība /Nosaukums A/. Saskaņā ar Uzņēmumu reģistra 2022. gada 17. oktobra izziņu Nr. 7-3-91995 biedrības izpildinstitūcijas sastāvā iekļautas trīs fiziskas personas – /pers. E/, /pers. C/ un /pers. D/.

Saskaņā ar biedrības /Nosaukums A/ statūtu 2.1. punktu biedrība ir sabiedriska organizācija, kas apvieno darbaļaudis uz internacionālisma un marksisma platformas, pielietojot zinātnisku pieeju sabiedrisko parādību izvērtēšanai. Statūtu 2.2. punktā biedrība ir definējusi šādus mērķus:

2.2.1. filozofisku un vēsturisku zinību izplatīšana;
2.2.2. zinātniskā sociālisma izpēte un popularizēšana;
2.2.3. arodbiedrību darbības veicināšana;
2.2.4. demokrātijas attīstības sekmēšana.

Ģenerālprokuratūrā 2022. gada 19. oktobrī saņemta Valsts drošības dienesta 2022. gada 17. oktobra vēstule Nr. 21/2022/5353-IP, kurā norādīts uz Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta l.[1] daļas prasību pārkāpumiem, kurus pieļāvusi biedrība /Nosaukums A/.

Valsts drošības dienests savas kompetences ietvaros izvērtējis publiski pieejamo informāciju par biedrības /Nosaukums A/ darbību un konstatējis, ka biedrības pārstāvji savu darbību veic, organizējot un piedaloties regulārās sanāksmēs, tas ir, „marksisma pulciņos", kuros tās dalībnieki tiek indoktrinēti ar komunisma ideoloģiju. Tāpat biedrība interneta vidē veido tendenciozus un negatīva rakstura ierakstus par Latvijas valsti un savas darbības, idejiskās pārliecības, uzskatu, politiskās teorijas un filozofijas atspoguļošanai un popularizēšanai ir izveidojusi interneta vietni – /Nosaukums B/. Tāpat biedrība uztur kontus sociālās saziņas vietnēs „*Telegram*", „*Facebook*", „VK", „*Twitter*", „*Instagram*", „*YouTube*", „*YandexZen*", „*Tehnokom*", kurās atkārtots /Nosaukums B/ saturs. Rakstu satura analīze liecina, ka tajos ir ietverti Krievijas publiskajai retorikai pret Latviju piemītoši vēstījumi – izvirzītas apsūdzības fašisma, ksenofobijas un nacionālisma piekopšanā, pārmesta modificētas un selektīvas vēstures veidošana, represiju īstenošana pret nelojāliem iedzīvotājiem un cenzūras veikšana.

Piemēram, par pieminekļa demontāžu Uzvaras parkā un tiesību aizsardzības institūciju darbu ir norādīts, ka Latvija ir „buržuāzijas diktatūras valsts" un „valdība nicina tautu, visādi to terorizē un iebiedē" (sk., /Virsraksts A/). Kontekstā ar tā sauktās „Uzvaras dienas" atzīmēšanu 9. maijā ir akcentēts, ka Lielais Tēvijas karš bija „padomju tautas taisnīgs atbrīvošanas karš par sociālistiskās Dzimtenes brīvību un neatkarību no fašistiskās Vācijas un tās sabiedrotajiem" (sk., */Virsraksts B/*).

Valsts drošības dienests norādījis, ka biedrības biedri izplata pašu veidotās avīzes, kurās tiek izplatīta tendencioza informācija par sociālpolitiskajiem procesiem valstī. Piemēram, biedrības veidotā laikraksta /Nosaukums D/ pirmā numura elektroniskajā versijā ir publicēts raksts /Virsraksts C/, kurā atbalstīts Sarkanās armijas iebrukums Latvijā, tādā veidā attaisnojot tās pastrādātos noziegumus Otrā pasaules kara laikā.

Tāpat avīzēs netieši tiek aicināts uz vardarbīgu revolūciju pret „buržuāzisko valsti", aicinot darbaļaudis pretoties „buržuāzijai", tā apzīmējot Latvijas valsts institūcijas. Piemēram, 2022. gada 22. augusta avīzē /Nosaukums D/ Nr. 1 (2) citēta Ļeņina tēze: „Buržuāziska valsts nevar tikt nomainīta ar proletārisko valsti bez vardarbīgas revolūcijas. Proletāriskās valsts iznīcināšana, tas ir, jebkādas valsts iznīcināšana, nav iespējams citādi, kā „atmiršanas ceļā"".

Analizējot biedrības aktivitātes, secināts, ka biedrības darbība savā ideoloģiskajā pārliecībā pārstāv marksismu-ļeņinismu, kas cieši korelē ar komunisma ideoloģijas atbalstīšanu, kuras paušana Latvijā ir ierobežota. Savukārt, analizējot interneta vietnē /Nosaukums B/ un laikrakstā /Nosaukums D/ publicēto saturu, uzskata, ka plašam personu lokam tiek izplatīti atsevišķi Krievijas ārpolitiskajām interesēm atbilstoši vēstījumi par Latviju, mēģināts attaisnot komunisma ideoloģijā balstītos pastrādātos noziegumus pret Latvijas iedzīvotājiem. Tāpat biedrības publiskās aktivitātes ir vērstas uz nesaticības provocēšanu starp dažādām sabiedrības grupām, sludinot tā dēvēto „šķiru cīņu".

Biedrības /Nosaukums A/ darbība ir pretēja likumā nospraustajam mērķim un izbeidzama ar tiesas spriedumu, jo tās aktīvisti ar savām darbībām pārkāpuši Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta l.[1] daļā noteikto aizliegumu.

Saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 59. panta trešo daļu, izbeidzot biedrības darbību tiesas ceļā, ir uzsākama biedrības /Nosaukums A/ likvidācija. Šajā gadījumā likvidatoru ieceļ un viņa atlīdzības apmēru un izmaksas nosaka tiesa.

Pamatojoties uz Valsts drošības dienesta atzinumu, Latvijas Republikas Iekšlietu ministrs biedrības valdes locekli – /pers. E/ – iekļāvis to ārzemnieku sarakstā, kuriem ieceļošana Latvijas Republikā ir aizliegta saskaņā ar Imigrācijas likuma 61. panta pirmās daļas 2. punktu. Par darbībām, kas apdraud Latvijas drošību, šajā sarakstā iekļauts Krievijas Federācijas pilsonis /pers. I/, kurš iepriekš bija saistīts ar biedrību /Nosaukums A/. Līdz ar to

par biedrības likvidatoriem ieceļami valdes locekļi, kuri ierakstīti biedrību nodibinājumu reģistrā – /pers. C/ un /pers. D/.

[2] Ar Rīgas pilsētas tiesas tiesneša 2022. gada 14. novembra lēmumu biedrībai /Nosaukums A/ noteikts aizliegums veikt jebkādu publisko darbību, tai skaitā, rīkot, organizēt un piedalīties publiskos pasākumos, izplatīt jebkādu informāciju ar biedrību /Nosaukums A/ saistītajos sociālo tīklu kontos un interneta vietnēs līdz galīgā nolēmuma spēkā stāšanās brīdim.

[3] 2022. gada 12. decembrī tiesā saņemts atbildētājas un trešo personu paskaidrojums, kurā celto prasību uzskata par nepamatotu un lūdz to noraidīt. Paskaidrots, ka prasības pieteikumā izvirzītās pretenzijas ir paviršas, vienpusīgas, tendenciozas un neataino realitāti, kā arī tajā lietotie termiņi ir lietoti pretēji to jēgai un būtībai.

Biedrības vēršanās starptautiskajās cilvēktiesību organizācijās, lai arī tas nepatīk valsts Drošības dienestam un ģenerālprokuratūrai, ir nevis „klajas komunistiskās ideoloģijas sludināšana", bet demokrātiskās iekārtas baudīšana un likumdošanā paustā cilvēktiesību aizstāvēšana atbilstoši Satversmes 1., 90., 91., 92., 102. pantiem. Šāda rīcība atbilst Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta otrai daļai.

Biedrība reģistrēta Biedrību un nodibinājumu reģistrā bez aizrādījumiem par biedrības mērķu neatbilstību Latvijas Republikas likumiem. Marksisma pulciņš organizēts, lai pildītu biedrības statūtu 2.2. un 2.3. punktā norādītos mērķus, kas atbilst Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta pirmajā daļā norādītajām tiesībām.

Biedrība nesludina klaju nacisma, fašisma vai komunisma ideoloģiju, bet nodarbojas ar zinātnisko sociālismu un visās publikācijās aicina cīnīties par savām tiesībām un interesēm likumā paredzētajā veidā.

Saskaņā ar statūtiem biedrība pēta un izplata nevis komunistisko ideoloģiju, bet zinātnisko sociālismu. Zinātniskā sociālisma pētīšana nav pretrunā Latvijas Republikas likumdošanai un neapdraud valsts drošību. Kārļa Marksa darbs „Kapitāls", Vladimira Ļeņina darbs „Valsts un revolūcija", Marksa un Engelsa darbs „Komunistiskās partijas manifests" joprojām tiek izdoti latviešu valodā un ir pieejami „ABC Zvaigzne" un „Jānis Roze" grāmatnīcās un interneta veikalos.

Biedrība uzstājas par darbinieku tiesībām un asi kritizē pret darbaļaudīm vērstas darbības jebkurā valstī. Tiek kritiski vērtētas arī Krievijas valdošo iestāžu aktivitātes. Biedrība pārpublicē aculiecinieku video no citiem informācijas resursiem par biedrības biedrus interesējošiem notikumiem. Video pārpublicēšana nenozīmē ne atbalstīšanu, ne nosodīšanu, bet faktu, ka tāds video ar tajā atspoguļotajiem notikumiem pastāv.

Biedrība neattaisno kara noziegumus, bet iestājas par kara noziedznieku meklēšanu un saukšanu pie atbildības.

Apgalvojums, ka Latvija ir „buržuāziskās diktatūras valsts" nav Latvijas valsts kritika. Buržuāziskā diktatūra var pastāvēt divās formās: demokrātiskajā vai fašistiskajā. Latvijā tā izpaužas demokrātiskajā formā, tāpat kā visās mūsdienu demokrātiskajās valstīs. Tādējādi minētā atziņa nevis pauž „tendenciozu negatīvu vēstījumu par Latviju", bet konstatē mūsdienu demokrātiskās Latvijas objektīvo stāvokli no zinātniskā sociālisma skatupunkta bez tā izvērtēšanas – ne pozitīvas, ne negatīvas.

Biedrība nekad nav atbalstījusi Sarkanās armijas iebrukumu Latvijā, jo vairāk tās noziegumus.

Neviens biedrības materiāls nesatur aicinājumu veikt vardarbīgas darbības. Avīzē netiek lietots citāts, bet tiek publicēts Ļeņina darba „Valsts un revolūcija" fragments. Šis darbs ir viens no pazīstamākajiem marksisma darbiem un atzīts par visdetalizētāko teoriju par valsti, līdz ar ko, tas ir vērtīgs teorētisks un vēsturisks darbs, kas neatspoguļo biedrības pozīciju, ko apstiprina arī tas, ka avīzē netiek atkārtoti citāti no šī darba.

Termins „buržuāzija" apzīmē cilvēku sabiedrisko grupu (šķiru), kam pieder īpašuma tiesības uz ražošanas līdzekļiem un kuri dzīvo uz citu cilvēku ekspluatācijas rēķina. Latvijas valsts iestādes ar šo terminu netiek apzīmētas, līdz ar ko šī termina piesaukšana pieteikumā ir nepamatota.

Papildus norādāms, ka Krievijas Federācijas pilsoņa /pers. I/ vārda norādīšana pieteikumā nav saistāma ar prasības priekšmetu un būtību, jo izdarīta ar nodomu radīt tiesai kopējo negatīvu iespaidu par biedrību. Minētā persona kādu laiku bija biedrības biedrs, bet, ņemot vērā uzskatu atšķirības, no biedrības izstājās un ar biedrību vairs nekontaktējas. Biedrībai nav nekāda sakara ar šo personu.

[4] 2023. gada 13. janvārī tiesā saņemta prasītājas atsauksme par lietas dalībnieku paskaidrojumu, norādot, ka biedrība manipulē ar dažādiem terminiem un jēdzieniem. Biedrībai, lai tā sasniegtu statūtos noteikto mērķi, ir tiesības veikt darbību, kas nav pretrunā ar likumu. Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta $1.^1$ daļā likumdevējs ir noteicis robežas, kuras biedrība nedrīkst pārkāpt.

Izvērtējot biedrības tiesai sniegto paskaidrojumu un tās veiktās aktivitātes publiskā telpā, uzskata, ka biedrība, pretēji likumā noteiktajam un statūtos izvirzītajiem mērķiem, veic darbības, kas vērstas uz nesaticības izraisīšanu, attaisno padomju armijas darbības, sludina komunisma ideoloģiju, radot maldīgu priekšstatu par notikumiem pasaulē, negatīvi ietekmē dažādu sociālo grupu līdzāspastāvēšanu, tādējādi radot draudus valsts drošībai un sabiedriskajai kārtībai.

Neskatoties uz Rīgas pilsētas tiesas 2022. gada 14. novembra lēmumā noteikto aizliegumu, biedrība tīmekļvietnē *Facebook* informēja, ka 2022. gada 18. novembrī sāksies Rīgas marksisma pulciņa nodarbības, kas liecina par biedrības nepakļaušanos tiesas lēmumam.

Biedrības paskaidrojumos izklāstītā teorija par marksismu-ļeņinismu, zinātnisko sociālismu, komunistisko ideoloģiju prasītājas ieskatā neattiecas uz prasības būtību, līdz ar to detalizēta atsauksme par to netiek sniegta.

[5] Ar Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 22. augusta spriedumu prasība apmierināta.

Pirmās instances tiesas spriedums pamatots ar šādiem motīviem.

[5.1] Prasība celta par biedrības /Nosaukums A/ darbības izbeigšanu ar tiesas spriedumu, jo biedrība pārkāpj Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta $1.^1$ daļā noteikto aizliegumu un tādējādi apdraud valsts un sabiedrības drošību.

[5.1.1] Prasītāja uzskata, ka biedrība, pretēji statūtos izvirzītajiem mērķiem, veic darbības, kas vērstas uz nesaticības izraisīšanu, attaisno padomju armijas darbības, sludina komunisma ideoloģiju, radot maldīgu priekšstatu par notikumiem pasaulē, negatīvi ietekmē dažādu sociālo grupu līdzāspastāvēšanu, tādējādi radot draudus valsts drošībai un sabiedriskajai kārtībai.

[5.1.2] Atbildētāja un trešās personas atbildētājas pusē uzskata, ka biedrība darbojas atbilstoši statūtu 2.1.-2.3. punktos noteiktajiem mērķiem, kas atbilst Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta pirmajā daļā norādītajām tiesībām.

Biedrība nesludina klaju nacisma, fašisma vai komunisma ideoloģiju, bet nodarbojas ar zinātnisko sociālismu un visās publikācijās aicina cīnīties par savām tiesībām un interesēm likumā paredzētajā veidā.

Marksisma pulciņos tiek skaidrotas strādnieku tiesības un biedrība aicina aizsargāt cilvēktiesības, dibināt arodbiedrības, stiprināt demokrātiju un vārda brīvību. Tāpēc biedrības biedri tiesas ceļā cīnījās pret pieminekļa demontāžu Uzvaras parkā. Ne publiskajā telpā, ne sarunās ar domubiedriem biedrība neaicina aizstāvēt pieminekli ar pretlikumīgiem paņēmieniem.

[5.2] Biedrību un nodibinājumu likums regulē biedrību un nodibinājumu darbības pamatprincipus, organizatorisko struktūru, likvidāciju un reorganizāciju.

[5.2.1] Saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta pirmo daļu biedrībai un nodibinājumam, lai sasniegtu statūtos noteikto mērķi, ir tiesības veikt darbību, kas nav pretrunā ar likumu, it īpaši brīvi izplatīt informāciju par savu darbību, izveidot savus preses izdevumus un citus masu informācijas līdzekļus, organizēt sapulces, gājienus un piketus, kā arī veikt citu publisko darbību.

Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta $1.^1$ daļa paredz, ka biedrībai un nodibinājumam savā darbībā aizliegts vērsties pret Latvijas Republikas

neatkarību, teritoriālo nedalāmību, izteikt vai izplatīt priekšlikumus par Latvijas valsts iekārtas vardarbīgu grozīšanu, aicināt nepildīt likumus, ja to nepildīšana apdraud valsts drošību, sabiedrisko drošību vai kārtību, sludināt vardarbību vai terorismu, klaju nacisma, fašisma vai komunisma ideoloģiju, propagandēt karu, veikt darbības, kas vērstas uz nacionālā, etniskā, rasu, reliģiskā naida vai nesaticības izraisīšanu, slavēt vai aicināt izdarīt noziedzīgus nodarījumus.

[5.2.2] Biedrības darbības izbeigšana ar tiesas nolēmumu.

Biedrību un nodibinājumu likuma 53. pantā ietverti biedrības darbības izbeigšanās pamati un atbilstoši šīs normas 5. punktam biedrības darbība izbeidzas ar tiesas nolēmumu.

Biedrību un nodibinājumu likuma 57. panta pirmās daļas 1. punkts paredz, ka biedrības darbību, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, var izbeigt, ja biedrības darbība apdraud valsts drošību, sabiedrisko drošību vai kārtību vai citādi ir pretrunā ar Satversmi, likumiem vai citiem normatīvajiem aktiem.

Atbilstoši Biedrību un nodibinājumu likuma 57. panta otrās daļas 3. punktam pieteikumu biedrības darbības izbeigšanai ar tiesas nolēmumu tiesā var iesniegt prokurors vai Valsts ieņēmumu dienests, ja biedrība ir pārkāpusi šā likuma 10. panta $1.^1$ daļā noteikto aizliegumu.

Atbilstoši Biedrību un nodibinājumu likuma $57.^3$ panta otrajai daļai, ja biedrības darbība pārkāpj kādu šā likuma 10. panta $1.^1$ daļā minēto aizliegumu vai biedrības darbība ir pretrunā ar Satversmi, likumiem vai citiem normatīvajiem aktiem un apdraud valsts vai sabiedrisko drošību, prokurors ceļ prasību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā par biedrības darbības izbeigšanu.

Saskaņā ar šā likuma $57.^3$ panta ceturto daļu, lai prasījuma robežās noskaidrotu patiesos lietas apstākļus un panāktu tiesisku un taisnīgu lietas izskatīšanu, tiesa, izskatot lietas par biedrības darbības izbeigšanu, ja tas skar valsts vai sabiedriskās drošības intereses, noskaidro lietas apstākļus, pārbauda pierādījumus, kā arī, ja iesniegtie pierādījumi nav pietiekami, pieprasa tos pēc savas iniciatīvas.

[5.2.3] Norādītās tiesību normas nav interpretējamas atrauti no tiesību sistēmas, jo tiesības nav atsevišķu normu statisks kopums. Tiesību normas tulkojamas saskaņā ar normas saskatāmajiem nolūkiem un pamatprincipiem.

Tādējādi tiesa ar gramatiskās tulkošanas metodi noskaidro tiesību normas jēgu no valodnieciskā viedokļa, bet tulkojot sistēmiski – tiesību normas jēgu saistībā ar citām tiesību normām. Savukārt ar vēsturisko tulkošanas metodi tiesa noskaidro tiesību normas jēgu, ņemot vērā apstākļus, uz kuriem pamatojoties tā radīta, bet ar teleoloģisko (jēgas un mērķa) tulkošanas metodi – noskaidro tiesību normas jēgu, pamatojoties uz lietderīgu un taisnīgu mērķi, kas ar attiecīgo tiesību normu jāsasniedz.

Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta $1.^1$ daļā iekļauto aizliegumu jēgu un sekas, kas iestājas šā pārkāpuma gadījumā, tiesa noskaidro saistībā ar citām šajā likumā ietvertajām tiesību normām.

Secināts, ka saistībā ar šā likuma 10. panta $1.^1$ daļā noteikto aizliegumu pārkāpumu sekas (biedrības darbības izbeigšana ar tiesas nolēmumu), likumdevējs ir ietvēris divos sastāvos, tas ir, 57. pantā „Biedrības darbības izbeigšana ar tiesas nolēmumu" un $57.^3$ pantā „Biedrības darbības izbeigšana ar tiesas nolēmumu, ja biedrības darbība apdraud valsts vai sabiedrisko drošību".

Biedrību un nodibinājumu likuma $57.^3$ panta otrās daļas normā ietverts kvalificēts sastāvs, kas nozīmē, ka tiesai jākonstatē ne tikai šā likuma 10. panta $1.^1$ daļā iekļauto aizliegumu pārkāpumu, bet arī to, ka šādu darbību rezultātā biedrība apdraud valsts vai sabiedrisko drošību.

Vienlaikus šā likuma $57.^3$ panta otrās daļas normas tiesiskajā sastāvā, saistot ar saikli „vai", likumdevējs ir iekļāvis divas alternatīvas pazīmes „ja biedrības darbība pārkāpj kādu šā likuma 10. panta $1.^1$ daļā minēto aizliegumu" vai „biedrības darbība ir pretrunā ar Satversmi, likumiem vai citiem normatīvajiem aktiem", kas nozīmē, ka tiesai jākonstatē viena vai otra pazīme, bet normā lietotais saiklis „un" papildina to ar kumulatīvu pazīmi „apdraud valsts vai sabiedrisko drošību", kas šajā gadījumā nozīmē, ka papildus ir jākonstatē vai nu valsts drošības apdraudējums vai arī sabiedriskās drošības apdraudējums.

Likumdevējs paskaidrojis drošības jēdzienu, konkretizējot, ka biedrība var radīt apdraudējumu gan Latvijas valstij, gan sabiedrībai. Savukārt normā lietotais jēdziens „drošība", noskaidrojot tā nozīmi no valodnieciskā viedokļa, nozīmē stāvokli vai apstākļus, kad (kāds) nav apdraudēts, nav pakļauts briesmām (sk., *Latviešu valodas vārdnīca. Rīga: Avots, 2006, 257. lpp.*).

Līdz ar to drošības jēdziens ietver novērtējumu par to, vai ir sasniegts tāds līmenis, kas rada apdraudējumu un pakļauj briesmām šajā normā minētās vērtības.

Papildus minētajai jēdziena „drošība" izpratnei, būtiski ir noskaidrot, ko nozīmē jēdzieni „valsts drošība" un „sabiedriskā drošība".

[5.3] Valsts un sabiedriskā drošība.

Sabiedrības drošība ir viena no konstitucionālajām vērtībām, kuras labad var ierobežot Satversmē noteiktās pamattiesības (*Satversmes 116. pants*). Satversmes tiesa norādījusi, ka jēdziena „sabiedrības drošība" saturs demokrātiskās valstīs ir orientēts uz publisko interešu aizsardzību. Līdz ar to likumdevēja izraudzītajām institūcijām ir jābūt pilnvarotām izpildīt savu leģitīmo mērķi – sargāt valsts drošību, bet tām nevar tikt dota nekontrolējama iespēja pārkāpt pamattiesības un brīvības. Ir jāpanāk līdzsvars starp demokrātiskas sabiedrības tiesībām uz valsts drošību un personas tiesībām (sk., *Satversmes tiesas 2004. gada 6. decembra sprieduma lietā Nr. 2004-14-01 13. punktu*). No Satversmes tiesas spriedumiem izriet arī tas, ka leģitīmais mērķis – „sabiedrības drošība" – ietver sevī arī nacionālo drošību un Latvijas teritoriālo vienotību (sk., *Satversmes tiesas 2000. gada 30. augusta sprieduma lietā Nr. 2000-03-01 6. punktu*).

Savukārt tiesību zinātnē norādīts, ka sabiedrības drošība kā leģitīmais mērķis tradicionāli orientējas uz nepieciešamību nodrošināt pamattiesībās konkretizētās piecas pamatvērtības – cilvēka dzīvību, brīvību, veselību, godu un īpašumu (sk., *Pleps J. Satversmes 116. panta komentārs. Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R. Baloža zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 119.-776. lpp.*).

Valsts drošības jēdziens Satversmes 116. pantā *expressis verbis* nav minēts, tomēr Satversmes tiesa demokrātiskas iekārtas aizsardzību saista ar valsts drošību (sk., *Satversmes tiesas 2010. gada 7. oktobra sprieduma lietā Nr. 2010-01-01 12.2. punktu*).

Turklāt Biedrību un nodibinājumu likuma $57.^3$ panta otrās daļas normā norādīto jēdzienu „valsts vai sabiedrisko drošību" likumdevējs ir konkretizējis arī citos normatīvajos aktos.

Piemēram, likumdevēja un sabiedrības vairākuma priekšstats par to, kāda uzvedība demokrātiskā tiesiskā valstī nav akceptējama un apdraud harmonisku sabiedrības funkcionēšanu, ir ietverts Krimināllikumā (sk., *Satversmes tiesas 2017. gada 24. novembra sprieduma lietā Nr. 2017-07-01 16. punktu*).

Savukārt Nacionālās drošības likumā likumdevējs ir definējis, ka drošība ir valsts un sabiedrības īstenotu vienotu, mērķtiecīgu pasākumu rezultātā sasniegts stāvoklis, kurā ir garantēta valsts neatkarība, tās konstitucionālā iekārta un teritoriālā integritāte, sabiedrības brīvas attīstības perspektīva, labklājība un stabilitāte.

Gramatiski tulkojot, ar terminu „valsts drošība" ir saprotama pasākumu sistēma valsts politisko un ekonomisko pamatu un valsts robežu aizsargāšanai. Atbilstoši Nacionālās drošības likuma 1. pantā minētajam termins „nacionālā drošība" aptver arī terminu „valsts drošība".

Apkopojot norādīto, secināms, ka jēdziens „valsts un sabiedriskā drošība" aptver iepriekš minētās konstitucionālās vērtības un īpaši svarīgās

atsevišķu personu, sabiedrības un valsts intereses.

[5.4] Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta $1.^1$ daļas, 57. panta otrās daļas 3. punkta un $57.^3$ panta otrās daļas regulējums iekļauts likumā ar 2017. gada 2. novembra grozījumiem Biedrību un nodibinājumu likumā, kas stājās spēkā 2017. gada 6. decembrī.

Pārbaudot tiesību normas jēgu vēsturiskajos apstākļos, uz kuriem pamatojoties tā radīta, tiesa noskaidroja, ka likumprojekts „Grozījumi Biedrību un nodibinājumu likumā" ir izstrādāts, ņemot vērā nacionālās drošības intereses un, izvērtējot iespējamos valsts un sabiedrības apdraudējuma riskus. Viena no galvenajām problēmām, kas akcentēta likumprojekta izstrādes gaitā bija lielais finansējums no Krievijas, kas tiek novirzīts biedrību darbībai Latvijā un šis finansējums strauji pieaug. Mērķi, kuriem šis finansējums tiek tērēts, ir kultūras pasākumi, informatīvās kampaņas (lai mainītu sabiedrības uzskatus par demokrātiskām vērtībām, pret valsts dalību Eiropas Savienībā un Ziemeļatlantijas Līguma organizācijā), dezinformācijas kampaņas un provokatīvas darbības, lai pārbaudītu sabiedrības reakciju. Latvijā pieejamais finansējums biedrībām nevar konkurēt ar to, kas tiek piešķirts no Krievijas. Darbības ir šķietami atbilstošas Latvijas Republikas Satversmei, bet patiesībā tiek veikti pretvalstiski pasākumi un šķelta sabiedrība. Tāpat likumprojektā ietvertā regulējuma pamatā ir ģeopolitiskā situācija pasaulē, ņemot vērā arī iespējamos terorisma draudus (sk., *Likumprojekta „Grozījumi Biedrību un nodibinājumu likumā" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija), 2. punkts. 12. Saeimas sēdes dokumenti. Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS12/SaeimaLIVS12.nsf/0/F669DEA5ABA5709FC2257FA10028E51E?OpenDocument#b [skatīts 14.08.2023.]*).

Sasaistot likumdevēja iecerēto tiesību normas jēgu un mērķi, tiesa secina, ja ir nepieciešams nodrošināt nacionālo drošību un savlaicīgi prognozēt un novērst valsts iekšējo apdraudējumu, kā arī garantēt valsts aizsardzību, sabiedrības drošību un tās demokrātisko attīstību, nav pieļaujams, ka Latvijas sabiedrībā, tās publiskajā un informatīvajā telpā tiek izplatīts tāds saturs, kas apdraud vai var radīt apdraudējumu valsts drošībai un sabiedriskajai kārtībai.

Likumdevējs izstrādāja un pieņēma šo regulējumu, lai nodrošinātu, ja tiek konstatēts, ka biedrības vai nodibinājuma plānotās publiskās darbības vai citas ar to saistītas darbības mērķis ir kāds no likumā minētajiem, prokuroram ir tiesības vērsties tiesā, lai apturētu šādas publiskas darbības norisi. Saskaņā ar esošo praksi, pamats, lai vērstos tiesā, ir valsts drošības iestādes atzinums vai arī paša prokurora iniciatīva.

[5.5] Uzturot prasību, prasītāja precizē, ka atbildētāja apdraud valsts un sabiedrības drošību ar šādām darbībām:

- vēršas pret Latvijas Republikas neatkarību,
- izplata priekšlikumus par Latvijas valsts iekārtas vardarbīgu grozīšanu,
- sludina klaju komunisma ideoloģiju,
- veic darbības, kas vērstas uz nesaticības izraisīšanu.

Tādējādi tiesai jāatbild uz jautājumu, vai vienlaikus pastāv abas Biedrību un nodibinājumu likuma $57.^3$ panta otrās daļas tiesiskā sastāva pazīmes – atbildētāja pārkāpj 10. panta $1.^1$ daļā noteikto aizliegumu un šīs darbības apdraud valsts vai sabiedrisko drošību, kādēļ var iestāties 53. panta 5. punktā paredzētās sekas – biedrības darbība tiek izbeigta ar tiesas nolēmumu.

[5.6] Izvērtējot Valsts drošības dienesta sniegto informāciju, kā arī pārbaudot publiski pieejamo informāciju interneta vietnēs, prasītāja uzskata, ka biedrība izplata Latvijā komunisma idejas un Krievijas ārpolitiskajām interesēm atbilstošus vēstījumus. Tāpat biedrības publiskās aktivitātes ir vērstas uz nesaticības izraisīšanu starp dažādām sabiedrības grupām, sludinot tā dēvēto „šķiru cīņu".

Valsts drošības dienesta 2022. gada 17. oktobra ziņojumā ģenerālprokuroram Jurim Stukānam par biedrības /Nosaukums A/ darbību, izvērtējot publiski pieejamo informāciju, konstatēts, ka biedrības darbībās saskatāmas pazīmes, kas varētu kalpot par pamatu tās darbības izbeigšanai.

Valsts drošības dienesta ziņojumā norādīts un tiesas sēdē to apstiprināja lietas dalībnieki, ka biedrības /Nosaukums A/ pārstāvji organizē regulāras sanāksmes – „marksisma pulciņus". Valsts drošības dienests uzskata, ka šajos pulciņos tiek pārspriesta komunisma ideoloģija, bet biedrības pārstāvji tam nepiekrīt.

Trešās personas – /pers. C/ un /pers. D/, kas vienlaikus ir biedrības valdes locekļi, paskaidro, ka marksisma pulciņš darbojas atbilstoši biedrības statūtos nospraustajam mērķim – filozofisku un vēsturisku zinību izplatīšana, zinātniskā sociālisma izpēte un popularizēšana, arodbiedrību darbības veicināšana, demokrātijas attīstības sekmēšana.

Trešās personas tiesas sēdē paskaidro, ka marksisma pulciņa un biedrības darbība kopumā balstās uz Gramši, Hēgeļa, Staļina, Marksa, Engelsa, Ļeņina un citu domātāju idejām, kā arī biedrības darbības galveno uzdevumu – strādnieku (darbaļaužu) tiesību un interešu aizsardzību.

Tāpēc marksisma pulciņos tiek skaidrotas strādnieku tiesības, biedrība aicina aizsargāt cilvēktiesības, stiprināt demokrātiju un vārda brīvību.

Valsts drošības dienesta ziņojumā norādīts, ka biedrība interneta vidē veido tendenciozus un negatīvus ierakstus par Latvijas valsti. Savas darbības, idejiskās pārliecības, uzskatu, politiskās teorijas un filozofijas atspoguļošanai un popularizēšanai biedrība izveidojusi interneta vietni – /Nosaukums B/, un uztur kontus saziņas vietnēs „*Telegram*", „*Facebook*", „*VK*", „*Twitter*", „*Instagram*", „*YouTube*", „*YandexZen*", „*Tehnokom*", kur atkārto /Nosaukums B/ saturu un regulāri publicē ar Otrā pasaules kara vēsturi saistītus rakstus.

Valsts drošības dienesta ieskatā šajos rakstos ietverti Krievijas publiskajai retorikai pret Latviju piemītoši vēstījumi – izvirzītas apsūdzības fašisma, ksenofobijas un nacionālisma piekopšanā, pārmesta modificētas un selektīvas vēstures veidošana, represiju īstenošana pret nelojāliem iedzīvotājiem un cenzūras veikšana.

[5.7] Tiesas izvērtēšanai lietā iesniegti tālāk norādītie pierādījumi.

[5.7.1] Prasītāja iesniedz šādus pierādījumus:

- Valsts drošības dienesta 2022. gada 17. oktobra vēstuli;
- biedrības /Nosaukums A/ statūtus;
- divus avīzes /Nosaukums D/ izdevumus – 2022. gada 3. augusta Nr. 1 (2) un 2021. gada (maija) Nr. 1;
- vairākus rakstus no /Nosaukums B/: 1) /Virsraksts D/ 2021. gada 20. martā; 2) /Virsraksts B/, 2022. gada 18. maijā; 3) /Virsraksts E/, 2021. gada 4. janvārī ar „*YouTube*" ierakstiem – /Virsraksts F/ /Virsraksts G/ un /Virsraksts H/; 4) /Virsraksts A/ 2022. gada 15. augustā; 5) /Virsraksts I/; - izdruku no Rīgas pašvaldības policijas Elektroniskā notikumu žurnāla par notikumu 2022. gada 7. septembrī; - Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes 2022. gada 13. oktobra lēmumu Nr. 2381/1-2.

[5.7.2] Atbildētāja iesniedz šādus pierādījumus:

- Marksistu pulciņa video ierakstu /Virsraksts J/ no „*YouTube*"; - divus ekrāna attēlus no www.tezaurs.lv par terminiem „korelācija" un „indoktrinācija"; - trīs ekrāna attēlus no grāmatnīcām ar tajās pieejamiem izdevumiem: „*Zvaigzne ABC*" – Kārlis Markss, Frīdrihs Engelss „Komunistiskās partijas manifests" un Vladimirs Iļjičs Ļeņins „Valsts un revolūcija", „*Jānis Roze*" – Vladimirs Iļjičs Ļeņins „Valsts un revolūcija"; - divus rakstus no /Nosaukums B/: /Virsraksts K/ un /Virsraksts C/;- Rīgas pašvaldības policijas 2022. gada 28. oktobra lēmumu Nr. 160790012639 22-4;- Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību komitejas 2022. gada 26. augusta individuālā pieteikuma procedūras fakultatīvo protokolu;

- blakus sūdzību Senāta Administratīvo lietu departamentam par Administratīvās rajona tiesas 2022. gada 1. jūlija lēmumu;- pieteikumu Satversmes tiesai atcelt Rīgas domes 2022. gada 13. maija lēmumu Nr. 1511 un likuma „Par padomju un nacistisko režīmu slavinošu objektu eksponēšanas aizliegumu un to demontāžu Latvijas Republikas teritorijā" 4. panta pirmo daļu; - Satversmes tiesas kolēģijas 2022. gada 23. augusta lēmumu par

attiekšanos ierosināt lietu.

[5.7.3] Atbildētāja pierādījumus neapstrīd, gluži pretēji, tiesas sēdē trešās personas apstiprināja, ka avīzes /Nosaukums D/ saturu veido paši saviem spēkiem, ar piebildi, ka objektivitātes nolūkā publicē dažāda satura rakstus, ar mērķi informēt sabiedrību, bet tas nenozīmē, ka biedrība vienmēr atbalsta publikācijās ietvertos vēstījumus.

Atbildētāja iebilst pret to, kādā veidā prasītāja un Valsts drošības dienests saprot un tulko norādīto pierādījumu saturu.

Publicētais Vladimira Ļeņina darbs „Valsts un revolūcija" marksistu lokā tiek uzskatīts par pašu pilnīgāko darbu par valsti. Latvijā nav aizliegts publicēt Vladimira Ļeņina vai Josifa Staļina darbus, Ļeņina darbi ir pieejami grāmatnīcās.

Trešās personas atbildētājas pusē paskaidro, ka nekādā ziņā neatbalsta Krievijas īstenoto agresiju Ukrainā, bet uzskata, ka jāsaglabā vēstures mantojums – Uzvaras piemineklis kā apliecinājums uzvarai Otrajā pasaules karā. Nevienā biedrības izplatītajā video nav ietverts aicinājums uz vardarbību vai atbalsts karam Ukrainā.

[5.8] Izvērtējot lietā iesniegtos pierādījumus un biedrības darbības atbilstību Biedrību un nodibinājumu likuma regulējumam, tiesa ņem vērā īpaši jūtīgo sociāli politisko situāciju valstī.

Latvija ir Krievijas kaimiņvalsts un tas rada savdabīgu ģeopolitisko kontekstu. Vēstures liecības par Latvijas neatkarības zaudēšanu, Otrā pasaules kara mantojumu un padomju varas represijām Latvijas sabiedrībā joprojām tiek vērtētas pretrunīgi, kas rada no citām Eiropas valstīm atšķirīgu vēsturisko notikumu kontekstu.

Vienlaikus tiesa respektē un ņem vērā, ka Latvija kā demokrātiska, tiesiska, sociāli atbildīga un nacionāla valsts balstās uz cilvēka cieņu un brīvību, atzīst un aizsargā cilvēka pamattiesības un ciena mazākumtautības. Latvijas tauta aizsargā savu suverenitāti, Latvijas valsts neatkarību, teritoriju, tās vienotību un demokrātisko valsts iekārtu (sk., *Latvijas Republikas Satversmes preambula*).

No Latvijas tiesību sistēmas pamatnormas (Latvija ir demokrātiska, tiesiska valsts) izriet vairāki fundamentāli tiesību principi, kas veido Latvijas konstitucionālo tiesību kodolu, tostarp demokrātiskas valsts principu. No minētā principa izriet valsts pienākums ar savu rīcību stiprināt demokrātiskās vērtības, tas ir, neveikt darbības, kas sabiedrībai liek apšaubīt, vai mūsu valsts atzīst un godina šādas vērtības.

[5.9] Ievērojot minēto, tiesa piekrīt prasītājai un uzskata, ka 2022. gada 18. maija publikācijā /Virsraksts B/ biedrība izplata Latvijas valsts un sabiedrības drošības interesēm neatbilstošu vēstījumu, kas ietverts šādā apgalvojumā: „To vien gaidīja Rīgas dome, kura jau 13. maijā pieņēma lēmumu Pieminekli Latvijas atbrīvotājiem no fašisma „demontēt". Mūžīgs kauns fašisma līdzdalībniekiem! Mūžīga slava 1941.-1945. gadu Lielā Tēvijas kara varoņiem! Šis bija padomju tautas taisnīgs atbrīvošanas karš par sociālistiskās Dzimtenes brīvību un neatkarību no fašistiskās Vācijas un tās sabiedrotiem!".

Avīzes /Nosaukums D/ 2022. gada 3. augusta Nr. 1 (2) izdevumā pārpublicēts tas pats raksts /Virsraksts B/ ar Latvijas ārpolitikas interesēm neatbilstošu vēstījumu: „Piemēram, 2021. gadā biedrības „9. maijs.lv" dalībnieki naktī pārlika ziedus un pat izveidoja no tiem sarkano zvaigzni, taču šogad varas pārstāvji aktīvistus nepielaida. Viņi mēģināja nepieļaut nevienu simbolu un Uzvaras svētkus pārvērst šovā par Ukrainas atbalstu, kādēļ pat tika pieņemts speciāls likums. Parkā tika aizliegts nēsāt visu, kas slima cilvēka apziņā varētu atgādināt par Krieviju vai PSRS".

Avīzes /Nosaukums D/ 2021. gada maija izdevumā Nr. 1 publicēts raksts /Virsraksts C/, kurā ietverts apsveikums Sarkanās Armijas un padomju tautas uzvaras dienā pār fašistisko Vāciju 1941.–1945. gadu Lielajā Tēvijas karā. Tāpat šajā izdevumā ietverti Latvijas valsts un sabiedrības drošības interesēm neatbilstoši vēstījumi: „Lai kā arī buržuāziskā propaganda nemēģinātu aizmirst 130. Latviešu strēlnieku korpusa karavīru varoņdarbus, kuri cīnījās par Latvijas un tās tautas nākotni, mums jāatceras tie, kuriem esam parādā savu dzīvību" un „Valdošā šķira vairakkārt mēģina attaisnot fašismu. Lai paturētu savās rokās ražošanas līdzekļus un līdz ar to ar varu, valdošās šķiras pārstāvji ir gatavi spļaut uz Lielajā Tēvijas karā kritušo varoņu kapiem, varoņiem, kuri deva viņiem dzīvību".

Izvērtējot šo publikāciju saturu, tiesa ņem vērā, ka ne tikai Latvijas valsts, bet arī visu Baltijas valstu prezidenti ir pauduši stingru nostāju šajā jautājumā.

Latvijas prezidents Egils Levits, Igaunijas prezidente Kersti Kaljulaida un Lietuvas prezidents Gitans Nausēda, 2020. gada 7. maijā nāca klajā ar kopīgu paziņojumu par 8. maiju – Nacisma sagrāves un Otrā pasaules kara upuru piemiņas dienu, uzsverot, ka „vēsturisko faktu sagrozīšana par Otrā pasaules kara izcelšanos un tā noslēgumā veikto Eiropas sadalīšanu uzskatāma par nožēlojamu vēstures falsificēšanu, kā arī par tiesiski iedibinātās un šobrīd pastāvošās starptautiskās kārtības graušanas mēģinājumu" (sk., *Baltijas valstu prezidenti nāk klajā ar kopīgu paziņojumu par 8. maiju. Ziņu aģentūra LETA, 07.05.2020. Pieejams: https://nra.lv/latvija/313415-baltijas-valstu-prezidenti-nak-klaja-ar-kopigu-pazinojumu-par-8-maiju.htm*).

Ziņu aģentūra LETA norāda, atzīmējot Otrā pasaules kara beigu 75. gadadienu Eiropā, Baltijas valstu prezidenti pieminēja karā cietušo un sabiedroto valstu karavīru nesto upuri, bez kā nebūtu iespējama nacistiskā režīma sakāve 1945. gada 8. maijā, kam sekoja daudzu Eiropas valstu atbrīvošana no okupācijas un holokausta traģēdijas izbeigšana. Ik gadu 8. maijā, Latvijas valsts augstākās amatpersonas, Latvijas Nacionālo bruņoto spēku vadība, Rīgā izvietoto vienību komandieri un karavīri kopā ar tautu Rīgas Brāļu kapos ar klusuma brīdi un ziedu nolikšanu godina Otrā pasaules kara cīnītājus un upurus.

Tādējādi tiesa secināja, ka citētajās biedrības publikācijās ietverti nepatiesi vēstījumi un sagrozīti fakti. Apgalvojums „valdošās šķiras pārstāvji ir gatavi spļaut uz Lielajā Tēvijas karā kritušo varoņu kapiem" neatbilst patiesībai, jo, kā jau minēts Latvijas valsts augstākās amatpersonas ik gadu godina Otrā pasaules kara cīnītājus un upurus ar klusuma brīdi un ziedu nolikšanu.

Apgalvojumi par valsts varas darbību kā „buržuāzisku propagandu" un valsts varu kā „valdošo šķiru, kas vairakkārt mēģina attaisnot fašismu" ir uzskatāmi par tiesiski iedibinātās un valstī pastāvošās kārtības graušanas mēģinājumu. Šādas darbības – citētajās publikācijās ietvertie vēstījumi sabiedrībai – tiesas ieskatā, apdraud valsts un sabiedrības drošību un ir vērsti pret Latvijas Republikas neatkarību.

[5.10] Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome 2022. gada 13. oktobrī pieņēmusi lēmumu Nr. 381/1-2, kurā norādīts, ka, veicot tīmekļvietnes „/Nosaukums B/" pārbaudi, konstatēts, ka 2022. gada 13. maijā publicēts audiovizuāls materiāls /Virsraksts L/, kur no vietnes „*TikTok*" pārpublicēts audiovizuāls materiāls, kurā izteikts viedoklis par pieminekļa Uzvaras parkā Rīgā demontāžu (1:41-2:37) ar šādu saturu: „Nekas jums neiznāks, godātie kungi. Ja būs nepieciešams, es ar savām asinīm aizstāvēšu šo pieminekli, kā mans vectēvs 1944-tajā. Un es nebūšu viens – ar mani būs visa tauta. Jūs jau tā esat mums atņēmuši sarkanos strēlniekus. Bija par godu viņiem nosauktais muzejs, bet ko jūs izdarījāt? Pārsaucāt! Un kāds tam sakars ar sarkanajiem strēlniekiem, ko viņi okupēja? Man ir tāds jautājums: ko viņi okupēja – latviešu sarkanie strēlnieki? Manu vectēvu sauca Jānis Ābols. Jūs jau vispār esat aptrakuši vai kā? Ja jums prātā ir fašisms un jūs vēlaties to atjaunot, jums vispār nekas neiznāks." (sk., *Latvijas Vēstnesis, 2022. gada 19. oktobris, Nr. 203*).

Tāpat konstatēts, ka tīmekļvietne „/Nosaukums B/" novirza uz biedrības lietotāja kontu vietnē „*YouTube*" audiovizuālus materiālus, tajā skaitā, 2022. gada 25. maijā publicēts: /Virsraksts M/ (krieviski)", 0:13-0:32 „Visus ar ziediem vajadzēja ielaist, bet izeju slēgt. Tad uzstādīt sargtorņus, tualetes, pievest biezputru un izlaist tikai tos, kam Krievijas vēstniecība nopirkusi vienvirziena biļeti uz Maskavu! Tādu ideju ir izteicis fašists no Nacionālās apvienības Saeimas deputāts Aleksandrs Kiršteins" (*/Virsraksts M/ Pieejams: /tīmekļvietne/*).

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome secinājusi, ka tīmekļvietnē /Nosaukums B/ plašam personu lokam, cita starpā, tiek pastarpināti

idealizētas un izplatītas komunisma idejas un principi, tiražēti atsevišķi Krievijas ārpolitiskajām interesēm atbilstoši vēstījumi par Latviju un mēģināts attaisnot komunisma ideoloģijā balstītos pastrādātos noziegumus pret Latvijas iedzīvotājiem. Tīmekļvietnē tiek izplatīta informācija, kas negatīvi ietekmē dažādu sabiedrības grupu mierīgu līdzāspastāvēšanu arī Latvijā un rada riskus dažādām negatīvām provokācijām, kas rada būtisku apdraudējumu Latvijas valsts drošībai un sabiedriskajai kārtībai un drošībai.

Tāpat tīmekļvietne tiek izmantota, lai izplatītu propagandu, piemēram, kara propagandu un izplatītu komunisma idejas un principus. Tīmekļvietņu, kurās tiek izplatīta sagrozīta un nepatiesa informācija, kara propaganda, kā arī karu attaisnojoša informācija, izplatīšanas ierobežošana ir nepieciešama, lai nodrošinātu valsts drošību, sabiedrisko kārtību un drošību. Tādēļ saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 112. pantu Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome nolēma ierobežot piekļuvi Latvijā pieejamajai tīmekļvietnei /Nosaukums B/, liedzot piekļuvi šīs tīmekļvietnes domēna vārdam vai interneta protokola adresei, kā arī ierobežot piekļuvi tīmekļvietnes /Nosaukums B/ dublējošām spoguļlapām.

[5.11] Tiesa noraidīja atbildētājas iebildumu, ka biedrības izdevumos objektivitātes nolūkā pārpublicētie dažāda satura raksti izglīto un informē sabiedrību, jo to izdošana Latvijā nav aizliegta.

Ja katrs atsevišķi no atbildētājas nosaukto autoru darbiem Latvijā patiešām nav aizliegts, tad tas vēl nenozīmē, ka, selektīvi pārpublicējot atsevišķus izvilkumus vai visu darbu kopumā, netiek idealizētas un izplatītas komunisma idejas un principi, tādēļ ir jāvērtē šo publikāciju mērķi un kopējo vēstījumu sabiedrībai.

Analizējot biedrības publikācijas to saturiskā kopumā, tas ir, gan atsevišķus rakstus, gan kopējo izdevuma mērķi un vēstījumu, secināts, ka biedrība, pārpublicējot avīzē /Nosaukums D/ tekstus no dažādiem avotiem, šo publikāciju saturu veido tādējādi, ka publikāciju konteksts un saturs, vērotājam no malas, rada priekšstatu par marksisma-ļeņinisma idejās balstīta komunisma slavināšanu, kas cita starpā satur arī aicinājumu uz vardarbīgu revolūciju.

Piemēram, avīzes /Nosaukums D/ 2022. gada 3. augusta Nr. 1 (2) izdevuma publikācijā „Valsts un revolūcija. Marksisma mācība par valsti un proletariāta uzdevumi revolūcijā" norādīts „Buržuāziskā valsts nevar tikt nomainīta ar proletārisko valsti bez vardarbīgas revolūcijas. Proletāriskās valsts iznīcināšana, t.i., jebkādas valsts iznīcināšana, nav iespējama citādi kā „atmiršanas" ceļā".

Tāpat aicinājums uz šķiru cīņu un vardarbīgu revolūciju ietverts šādās Vladimira Ļeņina tēzēs: „[..] „Teorētiski" netiek noliegts ne tas, ka valsts ir šķiru kundzības orgāns, ne tas, ka šķiru pretrunas ir nesamierināmas. Bet tiek piemirsts vai aiztušēts sekojošais: ja valsts ir šķiru pretrunu nesamierināmības produkts, ja valsts ir vara, kas stāv pāri sabiedrībai un „no sabiedrības arvien vairāk un vairāk atsevišās", tad skaidrs, ka apspiestās šķiras atbrīvošana nav iespējama ne tikai bez vardarbīgas revolūcijas, bet arī bez tā valsts aparāta iznīcināšanas, kuru radījusi valdošā šķira un kurā šī „atsevišināšanās" iemiesota [..]", kā arī „[..] civilizēta sabiedrība sašķelta naidīgās un turklāt nesamierināmi naidīgās šķirās, kuru „pašdarbīgā" bruņotība izraisītu bruņotu cīņu starp tām. Veidojas valsts, rodas īpašs spēks, īpaši apbruņotu cilvēku pulki, un katra revolūcija, sagraudama valsts aparātu, mums rāda klaju šķiru cīņu, uzskatāmi mums rāda, kā valsts valdošā šķira, cenšas atjaunot tai kalpojošos īpaši apbruņoto cilvēku pulkus, kā apspiestā šķira cenšas radīt jaunu šāda veida organizāciju, kas spēj kalpot nevis ekspluatatoriem, bet gan ekspluatētājiem."

Tāpat šā izdevuma publikācijā norādīts „Likumus pieņem buržuāzijas pārstāvji savās interesēs. Saeimā iekļūst tikai kapitālistu šķiras pārstāvji, un tas ir pilnīgi dabiski buržuāziskās diktatūras apstākļos, kādos mēs tagad dzīvojam".

Atbildētāja paskaidrojumā atsaucas uz vietnē „*YouTube*" audiovizuālu materiālu marksisma pulciņa nodarbībai 2022. gada 14. janvārī (sk., */tīmekļvietne/*) saistībā ar filozofisku un vēsturisku zinību izplatīšanu.

Izvērtējot ieraksta saturu, secināts, ka pulciņa biedru apspriešanai tiek izvirzīti jēdzieni un atziņas, kuru izcelsme saistāma ne tikai ar marksisma ideoloģiju, bet arī ar komunistisko ideoloģiju bijušajā totalitārajā PSRS iekārtā. Piemēram, pulciņa moderators apgalvo, ka marksisti ir vienisprātis, ka vispilnīgāk „nācijas" jēdzienu sniedzis Staļins, tādējādi radot iespaidu par Josifa Staļina izcilību un neatsveramo ieguldījumu zinātnes attīstībā.

Marksisma pulciņos, salīdzināšanai un kopējai apspriešanai netiek piedāvāti atšķirīgi domājošu autoru darbi un tas tiesas ieskatā neatbilst zinātniskās pētniecības principiem. Secīgi, šāda vienpusēja jautājuma apspriešana norāda uz vienotas idejiskās bāzes esību un vienveidīgu, konkrētajā gadījumā, marksisma-ļeņinisma ideju atbalstīšanu un popularizēšanu sabiedrībā. Marksisma pulciņa nodarbību ieraksti publiski pieejami tiešsaistes „*YouTube*" platformā, līdz ar to uzskatāms, ka šo ierakstu saturs ir pieejams plašai sabiedrībai.

[5.12] Kaut arī Padomju režīma noziegumi pret cilvēci nav guvuši tik plašu vērtējumu kā holokausts, tomēr pirmās asiņainās represijas pret latviešiem notika tieši Staļina totalitārā komunistiskā režīma īstenotā „Lielā terora" laikā (sk., *Sajadova V. PSRS un Latvija. Starptautisko tiesību pārkāpumi. Rīga: AS „Lauku avīze", 2016., 128. lpp.*) Padomju Savienībā 1937.-1938. gadā, vēl pirms Latvijas okupācijas, kā arī Latvijas iedzīvotāju deportācijām vēlākos gados (1941., 1949.) un citām represijām.

Eiropas Parlaments atzīst, tā kā staļinisma un nacisma agresijas ietvaros veiktās masu deportācijas, slepkavības un apspiešana ir klasificējamas kā kara noziegumi un noziegumi pret cilvēci, uz kādiem saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem neattiecas noilguma termiņi, un, ņemot vērā, ka Eiropā ir maz zināms par padomju režīma un okupācijas ietekmi un nozīmi bijušo komunistisko valstu pilsoņu dzīvē, lai nepieļautu nacisma un staļinisma noziegumu atkārtošanos, ir jāpatur atmiņā masu deportācijas un iznīcināšanas upuri, vienlaikus nostiprinot demokrātiju, mieru un stabilitāti mūsu kontinentā (sk., *Eiropas Parlaments Rakstveida deklarācija par 23. augusta pasludināšanu par Eiropas staļinisma un nacisma upuru atceres dienu. Latvijas Vēstnesis. Pieejams: https://www.vestnesis.lv/ta/id/180656*).

Tāpat 2022. gada 14. janvāra marksisma pulciņa nodarbībā izmantoti termini „klasu teorija", „buržuāzija", „proletariāts", „internacionālisms", slavināta Lietuvas komunistiskā partija saistībā ar 1939. gada notikumiem Viļņā, pausts atbalsts PSRS Sarkanajai armijai.

Biedrības publikāciju un audiovizuālo materiālu vēstījumi norāda uz komunisma ideoloģijas izplatīšanu un tās sasaistīšanu ar konkrētiem gadījumiem. Komunisma ideoloģija jeb marksisms ļeņinisms „zinātniski" pamatoja proletariāta diktatūras nepieciešamību kā priekšnoteikumu visai cilvēcei ceļā uz tās gaišo nākotni – komunismu. Augstākās tiesas Senāta Administratīvā departamenta 2013. gada 30. aprīļa spriedumā lietā Nr. SKA-172/2013 atzīts, ka komunisma ideoloģijas mērķtiecīga izplatīšana ir arī dziļš apvainojums šīs ideoloģijas noziegumu upuriem, kā arī katram demokrātiski domājošam cilvēkam, un līdz ar to ir pretrunā ar Latvijas valsts sabiedrisko kārtību.

[5.13] Izvērtējot faktus kopā ar lietas dalībnieku paskaidrojumiem, atzīts, ka biedrības statūtos ietvertais darbības mērķis, „zinātniskā sociālisma izpēte un popularizēšana" biedrības darbībās neatbilst zinātniskā sociālisma konceptam un literatūras avotos sniegtajai šā jēdziena izpratnei, bet gan atbilst komunisma ideoloģijas sludināšanai, ko aizliedz Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta 1.^{1} daļas regulējums.

Saskaņā ar biedrības /Nosaukums A/ statūtu 2.1. punktu biedrība ir sabiedriska organizācija, kas apvieno darbaļaudis uz internacionālisma un marksisma platformas, pielietojot zinātnisku pieeju sabiedrisko parādību izvērtēšanai. Statūtu 2.2. punktā biedrība ir definējusi šādus mērķus:

2.2.1. filozofisku un vēsturisku zinību izplatīšana;

2.2.2. zinātniskā sociālisma izpēte un popularizēšana;

2.2.3. arodbiedrību darbības veicināšana;

2.2.4. demokrātijas attīstības sekmēšana.

Literatūras avotos norādīts, ka „zinātniskais sociālisms" ir termins, kuru 1840. gadā grāmatā „Kas ir īpašums?" (*What is Property?*) ieviesa franču politiķis un filozofs, kuru dēvē arī par „anarhisma tēvu", Pjērs Džozefs Prudons (*Pierre Joseph Proudhon*), lai apzīmētu sabiedrību, kuru pārvalda

zinātniska valdība, tas ir, tāda, kuras suverenitāte balstās uz saprātu, nevis tikai uz gribu (sk., *The Annotated Works of Henry George. Volume V. The Science of Political Economy. Edited by Francis K. Peddle and William S. Peirce. The Rowman & Littlefield Publishing Group, Inc, London, 2022, p. 269.*).

Kā ideoloģiska koncepcija sociālisms izveidojās 19. gadsimta pirmajā pusē sociālistu vidē, reaģējot uz industriālās sabiedrības attīstību un problēmām. Vēsturiski sociālisma pamatidejās ir izveidojušies vairāki virzieni un nav viennozīmīgas sociālisma definīcijas un ideoloģijas skaidrojuma, tādēļ iespējama šā jēdziena plaša un neierobežota interpretācija.

[5.14] Kaut arī ar Gramši, Hēgeļa, Staļina, Marksa, Engelsa, Ļeņina un citu domātāju idejām biedrība cenšas sasniegt savu darbības galveno uzdevumu – strādnieku (darbaļaužu) tiesību un interešu aizsardzību, tomēr jāņem vērā šo autoru ideju vienotība, saikne ar marksismu un tajā balstītu komunisma ideoloģiju.

Piemēram, Georgs Vilhelms Frīdrihs Hēgelis bija pirmais sistemātiski fundamentālais domātājs, kurš savos darbos iezīmēja jaunu pieeju sociālajai filozofijai un iedvesmoja 19. un 20. gadsimta marksistu domātājus, valstsvīrus un politiķus (vairāk sk., *Encyclopedia Britannica. Pieejams: https://www.britannica.com/biography/Georg-Wilhelm-Friedrich-Hegel*).

Kārli Marksu uzskata par revolucionārā sociālisma pamatlicēju, uz kura idejām par ražošanas lomu sabiedrības un indivīda attīstībā veidojās marksisma tradīcija sabiedriskajās zinātnēs (vairāk sk., *Rozenvalds J. Kārlis Markss. Nacionālā enciklopēdija. Pieejams: https://enciklopedija.lv/skirklis/62374*). Arī Frīdrihs Engelss līdzās Kārlim Marksam ir viens no klasiskā marksisma pamatlicējiem un sistematizētajiem, kā arī viens no redzamākajiem strādnieku kustības iedvesmotājiem un organizatoriem 19. gadsimta vidū un otrajā pusē (vairāk sk., *Rozenvalds J. Frīdrihs Engelss. Nacionālā enciklopēdija. Pieejams:https://enciklopedija.lv/skirklis/153564*).

Vladimirs Ļeņins bija revolucionārs un sociālisma teorētiķis, ļeņinisma ideoloģijas dibinātājs, Krievijas Sociāldemokrātiskās strādnieku (boļševiku) partijas izveidotājs, Padomju Krievijas valstsvīrs, viens no PSRS izveidotājiem, Padomju valdības (Tautas komisāru padomes) priekšsēdētājs (vairāk sk., *Rozenvalds J. Vladimirs Ļeņins. Nacionālā enciklopēdija. Pieejams: https://enciklopedija.lv/skirklis/1799*).

Pēc Ļeņina nāves Josifs Staļins kļuva par Padomju Savienības vadītāju, ieņēma Komunistiskās partijas ģenerālsekretāra amatu un tiek uzskatīts par diktatoru totalitārajā PSRS iekārtā (sk., *Encyclopedia Britannica. Pieejams: https://www.britannica.com/biography/Joseph-Stalin).* Savukārt Antonio Gramši – Itālijas Komunistiskās partijas dibinātājs un tās vadītājs, tiek uzskatīts par vienu no ievērojamākajiem 20. gadsimta marksistu domātājiem *(vairāk sk., Encyclopadia Britannica. Pieejams: https://www.britannica.com/biography/Antonio-Gramsci*).

Tiesa ņēmusi vērā atbildētājas iebildumu un piekrīt tam, ka šo autoru darbu publicēšana pati par sevi Latvijā nav aizliegta. Tomēr Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta $1.^1$ daļas regulējums aizliedz sludināt komunisma ideoloģiju, kuras attīstību ir veicinājis nosaukto autoru dzīves gājums, paustās idejas un publicētie darbi.

Piemēram, padomju propagandas plakāti veidoti ar Kārļa Marksa, Frīdriha Engelsa, Vladimira Ļeņina un Josifa Staļina kopīgu attēlu (vairāk sk., *Propagandas plakāts. PSRS, 1953. gads, no: Rozenvalds J. Kārlis Markss. Nacionālā enciklopēdija. Pieejams https://enciklopedija.lv/skirklis/62374*), tādējādi nostiprinot šo personu savstarpējo saikni un komunisma ideoloģijas vienotību.

Arī biedrības publikācijās redzami gan Vladimira Ļeņina, gan Josifa Staļina attēli, ko tiesa vērtē kā atbalstu padomju propagandai. Piemēram, par godu Josifa Staļina atcerei publicēts viņa attēls ar uzrakstu „1879. gada 21. decembris. Josifa Staļina dzimšanas diena" vai arī avīzes /Nosaukums D/ 2022. gada 3. augusta Nr. 1 (2) izdevumā publicēti Vladimira Ļeņina attēli un gleznas „Auroras šāviens" reprodukcija.

No vēstures avotiem zināms, ka „Aurora" bija Krievijas impērijas Baltijas flotes kreiseris, no kura ar lielgabala šāvienu deva signālu Ziemas pils ieņemšanai 1917. gada Oktobra revolūcijas laikā (vairāk sk., *Krievijas Lielā enciklopēdija, raksts „Aurora". Pieejams:https://old.bigenc.ru/domestic_history/text/3827028*). Tādējādi kreisera „Aurora" attēls simbolizē revolūcijas sākumu – Vladimira Ļeņina vadībā īstenoto valsts varas apvērsumu. Laika gaitā padomju propagandas rezultātā kreisera „Aurora" attēls ir kļuvis par vienu no atpazīstamākajiem boļševiku revolūcijas simboliem.

[5.15] Latvijas Universitātes profesors, politologs Juris Rozenvalds skaidro marksismu kā virzienu mūsdienu sociāli politiskajā, filozofiskajā un ekonomiskajā domā, kas apvieno vairākas doktrīnas, kam kopīga ir balstīšanās Kārļa Marksa un Frīdriha Engelsa idejās, it īpaši vēstures materiālistiskajā izpratnē, virsvērtības teorijā un revolucionārajā sociālismā (sk., *Rozenvalds J. Marksisms, ideoloģija. Nacionālā enciklopēdija. Pieejams: https://enciklopedija.lv/skirklis/88128*).

Tāpat Juris Rozenvalds uzskata marksisma ietekmi uz sabiedrību par ļoti pretrunīgu. Marksisma vārdā ir radītas šausminošas totalitārās sistēmas, bet reizē arī izcīnītas kaujas, kas lika kapitālismam transformēties sociālā atbildīguma virzienā. Mūsdienās „austrumu" marksisms savu ietekmi pasaulē lielā mērā ir zaudējis, kurpretim tā „rietumu" – neomarksistiskā – interpretācija ir kļuvusi par neatņemamu mūsdienu Rietumu sociālo kustību, intelektuālās un akadēmiskās dzīves elementu. Marksisms ir kļuvis par mūsdienu socioloģijas, antropoloģijas, politikas zinātnes, ekonomikas teorijas, filozofijas, vēstures zinātnes, kultūras studiju, mākslas vēstures un teorijas, psiholoģijas zinātnes un citu sociālo un humanitāro zinātņu jomu neatņemamo elementu – vai nu kā ideju rosinātājs, vai arī kā kritikas objekts (*Turpat*).

Biedrības pārstāvji – atbildētāja un trešās personas tās pusē, tiesas sēdē norādot marksisma ideju atbalstītāju piemērus ārvalstīs – Dienvidkorejā un Amerikas Savienotajās Valstīs (Meinas štatā) un tādējādi aizstāvot savu viedokli brīvi izteikties atbilstoši Satversmes 100. pantā ietvertajām tiesībām uz vārda brīvību, pauž tikai vienu no marksisma ideoloģijas aspektiem, bet noklusē, ka marksisma vārdā ir radītas šausminošas totalitārās sistēmas – ar kopīgām iezīmēm kā nacistiskajai Vācijai, tā arī komunistiskajai Padomju Savienībai (vairāk sk., *Bleiere D. Totalitārisms. Nacionālā enciklopēdija. Pieejams: https://enciklopedija.lv/skirklis/51186*).

[5.16] Jēdzienu „komunisms" plašāk sāka lietot 19. gadsimta 30.–40. gados. Komunisms kā politiska ideoloģija balstās uz marksisma teoriju, kuras galvenās nostādnes ir izklāstītas Kārļa Marksa un Frīdriha Engelsa darbā „Komunistiskās partijas manifests" (*Das KommunistischeManifest, 1848*), uz kura idejām atsaucas biedrības pārstāvji un aktīvisti. Manifestā formulēts šķiru cīņas princips un nepieciešamība proletariātam nākt pie varas vardarbīgā ceļā, lai pēc strādnieku šķiras uzvaras izveidotu vienlīdzīgu bezšķiru sabiedrību.

Zinātniskajā literatūrā atzīts, ka izšķir vairākus komunisma novirzienus: lieliniecisms (*ļeņinisms*), staļinisms (*marksisms-ļeņinisms*), trockisms (*ortodoksālais marksisms*), maoisms, anarhokomunisms, eirokomunisms (*neokomunisms*), titoisms u. c. Katrs no šiem virzieniem pārstāv atšķirīgu marksisma interpretāciju vai mēģinājumu savienot marksismu ar citas ideoloģijas elementiem (vairāk sk., *Šiliņš J. Komunisms, ideoloģija. Nacionālā enciklopēdija. Pieejams:https://enciklopedija.lv/skirklis/32270*).

Komunisms no citiem sociālisma novirzieniem atšķiras ar radikālu (proletariāta diktatūra) un vardarbīgu (masu terors) metožu izmantošanu politisko mērķu sasniegšanai. Josifs Staļins izveidoja PSRS totalitāru komunisma režīmu (staļinisms). Tā iezīmes bija galēja varas centralizācija, Staļina personības kults, plānveida ekonomika, masu mobilizācija, pastiprināta sabiedrības militarizācija, ekspansionisms un masu represijas.

[5.17] Tiesa piekritusi prasītājai, ka biedrība, manipulējot ar dažādiem terminiem un jēdzieniem, izplatot marksisma-ļeņinisma idejās balstītu informāciju, izmatojot komunisma ideoloģijai un propagandai raksturīgus jēdzienus – „proletariāts", „proletariāta diktatūra", „komunisti", „buržuāzija", „šķiru cīņa", „valdošā šķira", „darbaļaudis", „kapitālisti" u. c., to attaisnojot ar zinātnisko pētniecību, rīkojas pretēji sabiedrības interesēm.

Šāda biedrības vēršanās pie mērķauditorijas ir interpretējama kā komunisma ideoloģijas aizstāvēšana un pārstāvēšana, jo tiek pieprasīta aktīva rīcība pret valstī noteikto kārtību un tiem, kas to vēlas ierobežot. Informatīvajā telpā slavinot padomju armijas karavīrus un noliedzot padomju okupācijas sekas Latvijā, tiek pausts totalitāro režīmu un to noziegumu nosodīšanas, neatkarības, miera un demokrātijas sargāšanas noliegums, kas ir pretrunā Latvijas Republikas Satversmes preambulā definētajām pamatvērtībām par to, ka Latvijas tauta neatzina okupācijas režīmus, pretojās tiem un atguva brīvību, 1990. gada 4. maijā atjaunojot valstisko neatkarību uz valsts nepārtrauktības pamata. Tā godina savus brīvības cīnītājus, piemin svešo varu upurus, nosoda komunistisko un nacistisko totalitāro režīmu un to noziegumus.

Kaut arī biedrības darbības varētu vērtēt kā šķietami (ārēji) atbilstošas Latvijas Republikas Satversmei, patiesībā tiek veikti pretvalstiski pasākumi un šķelta sabiedrība. Citiem vārdiem, biedrība savā darbībā vēršas pret to sabiedrības daļu, kura atbilstoši Latvijas likumiem, iestājas par komunistiskās ideoloģijas seku likvidēšanu jeb likumā noteikta noziedzīga režīma popularizēšanas un slavināšanas nepieļaušanu.

Tādējādi neapstiprinās paskaidrojumos norādītie apstākļi, ka biedrība savā darbībā tikai objektīvi atspoguļo atšķirīgus viedokļus un aizstāv darbaļaužu intereses. Tāpat tiesa nav piekrītusi un uzskatīja par nepamatotu paskaidrojuma argumentu par to, ka biedrība tikai pēta un izplata zinātnisko sociālismu, jo iepriekš analizētā marksisma-ļeņinisma ideoloģija liecina par pretējo. Šāda atbildētājas argumentācija nav atspēkojama ar paskaidrojumos norādītajām teorētiskajām studijām par sabiedriskās domas attīstības vēsturi un vārda brīvību.

Tāpat atbildētājas iebildums, ka biedrība reģistrēta Biedrību un nodibinājumu reģistrā bez aizrādījumiem par biedrības mērķu neatbilstību Latvijas Republikas likumiem, tiesas ieskatā nebūt neizslēdz to, ka pēc biedrības reģistrācijas šajā reģistrā biedrības darbība apdraud valsts drošību, sabiedrisko drošību vai kārtību vai citādi ir pretrunā ar Satversmi, likumiem vai citiem normatīvajiem aktiem.

Atbilstoši Biedrību un nodibinājumu likuma 13. pantam Biedrību un nodibinājumu reģistrā ieraksta ziņas par biedrībām un nodibinājumiem. Reģistrējot jaunu biedrību, valsts notārs pārbauda tikai reģistrācijas formālās – dokumentu formai un saturam izvirzītās prasības, bet neveic uzraudzību biedrības turpmākajai darbībai, nevērtē tās atbilstību Satversmei, likumiem vai citiem normatīvajiem aktiem.

[5.18] Atbildētāja uzskata, ka vēršanās starptautiskajās cilvēktiesību organizācijās ir nevis „klajas komunistiskās ideoloģijas sludināšana", bet demokrātiskās iekārtas baudīšana un likumdošanā paustā cilvēktiesību aizstāvēšana atbilstoši Satversmes 1., 90., 91., 92., 102. pantam.

Tiesa piekrīt šim atbildētājas argumentam tādā aspektā, ka starptautiskajos cilvēktiesību līgumos un Satversmē ietvertās pamattiesības Latvijas tiesību sistēmā veido vienotu veselumu un tiesai tās ir jārespektē. Tomēr no prasības pamatojuma neizriet, ka atbildētājas vēršanos starptautiskajās cilvēktiesību organizācijās vai Satversmes tiesā prasītāja būtu saistījusi ar klajas komunistiskās ideoloģijas sludināšanu.

Tiesa atzina, ka nav nozīmes šādiem atbildētājas iesniegtajiem pierādījumiem:

- blakus sūdzība Senāta Administratīvo lietu departamentam par Administratīvās rajona tiesas 2022. gada 1. jūlija lēmumu;

- pieteikums Satversmes tiesai atcelt Rīgas domes 2022. gada 13. maija lēmumu Nr. 1511 un likuma „Par padomju un nacistisko režīmu slavinošu objektu eksponēšanas aizliegumu un to demontāžu Latvijas Republikas teritorijā" 4. panta pirmo daļu;

- Satversmes tiesas kolēģijas 2022. gada 23. augusta lēmumu par attiekšanos ierosināt lietu.

No šiem pierādījumiem tiesa nevar izdarīt nekādus secinājumus par to, vai biedrības aktīvisti ar savām darbībām pārkāpj vai nepārkāpj Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta $1.^1$ daļā noteikto aizliegumu. Šie pierādījumi neattiecas uz izskatāmo jautājumu.

Tāpat tiesa atzina, ka nav nozīmes atbildētājas iesniegtajam Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību komitejas 2022. gada 26. augusta individuālā pieteikuma procedūras fakultatīvajam protokolam, kurā norādīts, ka valsts pusei tiek pieprasīti pagaidu pasākumi – pārtraukt demontāžu un nodrošināt jau izjaukto pieminekļa gabalu saglabāšanu, kamēr komiteja izskata šo pieteikumu. Šis pieprasījums nenozīmē, ka par pieteikumu ir pieņemts kāds lēmums pēc būtības.

Pirmkārt, pagaidu pasākumu noteikšana ir visai bieži izplatīts pagaidu aizsardzības līdzeklis jebkurā tiesvedībā līdz jautājuma izlemšanai pēc būtības, lai novērstu ar kādām konkrētām darbībām iespējamās šo darbību neatgriezeniskās sekas.

Otrkārt, šis protokols nepadara par tiesiskām biedrības iepriekš spriedumā konstatētās darbības saistībā ar vēršanos pret Latvijas Republikas neatkarību, Latvijas valsts iekārtas vardarbīgu grozīšanu, klaju komunisma ideoloģijas sludināšanu un darbībām, kas vērstas uz nesaticības izraisīšanu.

[5.19] Likums „Par padomju un nacistisko režīmu slavinošu objektu eksponēšanas aizliegumu un to demontāžu Latvijas Republikas teritorijā" stājas spēkā 2022. gada 23. jūnijā.

Neviena no šajā likumā ietvertajām normām nav atzīta par tādu, kas neatbilst Satversmei vai citām augstāka juridiskā spēka tiesību normām (aktiem).

Šā likuma 3. pants satur aizliegumu eksponēt padomju vai nacistisko režīmu slavinošus objektus, tas ir, publiskajā ārtelpā, publiskajā būvē vai publiskas personas iekštelpā (izņemot akreditētus muzejus) aizliegts eksponēt pieminekļus, piemiņas zīmes, piemiņas plāksnes, piemiņas vietas, arhitektoniskus vai mākslinieciskus veidojumus un citus objektus, kas izvietoti Latvijas teritorijā kopš 1940. gada un atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem: 1) slavina PSRS vai nacistiskās Vācijas okupācijas varu, ar to saistītu notikumu vai personu; 2) slavina totalitārismu, vardarbību, militāru agresiju, karu un kara ideoloģiju; 3) ietver padomju varas vai nacisma simbolus.

Starptautisko tiesību eksperte, Eiropas Savienības Tiesas tiesnese Ineta Ziemele jautājumā par Uzvaras pieminekļa demontāžu norāda, ka „tā kā šis piemineklis skaidri un gaiši ir veltīts Padomju armijai, un Krievijas Federācijas armijai, kas pašlaik uzbrūk un nogalina civiliedzīvotājus Ukrainā, faktiski ir padomju armijas mantiniece, tad piemineklis apzīmē agresoru (vairāk sk., *ES Tiesas tiesnese: Uzvaras parka pieminekļa demontāžai starptautisko līgumu darbība jāvērtē kara kontekstā. Pieejams: https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/es–tiesas–tiesnese–uzvaras–parka–pieminekla–demontazai–starptautisko–ligumu–darbiba–javerte–karakonteksta.a451053*), kā arī – piemineklis Pārdaugavā vienmēr ir bijis padomju okupācijas simbols un šis objekts jau ilgstoši kļuvis par Krievijas autokrātiskā režīma instrumentu.

[5.20] Latvijas Republikas Satversmes 102. pants paredz tiesības apvienoties biedrībās, politiskajās partijās un citās sabiedriskajās organizācijās. Satversmes 100. pants paredz ikvienam tiesības uz vārda brīvību, kas ietver tiesības paust savus uzskatus. Cenzūra ir aizliegta.

Vārda un biedrošanās brīvības ierobežojumu konstitucionālais pamats ir Satversmes 116. pants, kas noteic, ka šīs pamattiesības var ierobežot likumā paredzētajos gadījumos, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka pamattiesības var ierobežot tikai Satversmē noteiktajos gadījumos, turklāt ievērojot samērīguma principu. Tādējādi ierobežojumiem jābūt: 1) noteiktiem ar likumu; 2) attaisnotiem ar leģitīmu mērķi; 3) proporcionāliem jeb samērīgiem ar šo mērķi.

Satversme vārda brīvības ierobežojumus noteikusi vispārīgi, savukārt Eiropas cilvēktiesību konvencija dod konkrētus kritērijus. Tāpēc attiecībā uz pieļaujamiem plašākajiem vārda brīvības ierobežojumiem Satversmes normas jāinterpretē konvencijas 10. panta izpratnē (sk., *Satversmes tiesas 2003. gada 29. oktobra sprieduma lietā Nr.2003-05-01 22. punktu*).

Leģitīmie mērķi, kuru sasniegšanai pieļauj vārda brīvības ierobežošanu, konkrētajā gadījumā ir demokrātiskā valsts iekārta un sabiedrības drošība, tajā skaitā informatīvās telpas drošība, demokrātiskas valsts iekārtas saglabāšana. Demokrātiskas valsts iekārtas aizsardzība kā leģitīms mērķis sevī ietver nacionālās drošības un Latvijas teritoriālās vienotības aizsardzību.

Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir atzinusi, ka valstij, lai garantētu savas demokrātiskās sistēmas stabilitāti un efektivitāti, var būt nepieciešams veikt īpašus pašaizsardzības pasākumus. Demokrātija balstās uz kompromisu, kas no indivīdiem prasa dažādas piekāpšanās, un viņiem reizēm ir jābūt

gataviem ierobežot dažas no savām brīvībām, lai nodrošinātu lielāku visas valsts stabilitāti (sk., *Eiropas Cilvēktiesību tiesas Lielās palātas 2006. gada 16. marta sprieduma lietā Ždanoka pret Latviju, 100. punkts*).

Izvērtējot biedrības darbību publiskajā telpā, netika gūts apstiprinājums tam, ka biedrības mērķis ir vērsts miermīlīgu mērķu sasniegšanai – paust protestu pret Latvijas valdošo partiju rīcību, iznīcinot pieminekļus, bet gluži pretēji – tas ir vērsts uz sabiedrības dezinformēšanu un sašķelšanu.

Tāpat par draudu valsts drošībai ir atzīstama Latvijas vēstures nepareiza interpretācija, kas var sašķelt sabiedrību.

Nav šaubu, ka apdraudējums valsts drošības interesēm tiek nodarīts arī izmantojot interneta resursus, tajā skaitā tīmekļa vietnes, kurās tiek izplatītas ziņas un dažādi informatīvi materiāli.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka ikvienam ir tiesības brīvi paust savus uzskatus jebkādā veidā – mutvārdos, rakstveidā, vizuāli, ar mākslinieciskuizteiksmes līdzekļu palīdzību u.tml. (sk., *Satversmes tiesas 2003. gada 5. jūnija sprieduma lietā Nr. 2003-02-0106 secinājumu daļas 1. punktu un 2003. gada 29. oktobra sprieduma lietā Nr. 2003-05-01 21. punktu*).

Satversmes tiesa atzina, ka tiesības uz vārda brīvību nav absolūtas un var tikt ierobežotas, ja tas nepieciešams sabiedrības interešu labā (sk., *Satversmes tiesas 2015. gada 2. jūlija sprieduma lietā Nr. 2015-01-01 13. punktu*). Tādējādi tiesības uz vārda brīvību nenozīmē visatļautību. Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir atzinusi, ka individuālās intereses atsevišķos gadījumos var tikt ierobežotas, dodot priekšroku sabiedrības interesēm (sk., *piemēram, 1997. gada 25. novembra sprieduma lietā Zana v. Turkey, 51. punktu, 2014. gada 21. oktobra sprieduma lietā Murat Vural v. Turkey, 62. un 63. punktu*).

Tātad vārda brīvību valsts drīkst ierobežot ar likumu, ja ierobežojumam ir viens vai vairāki leģitīmi mērķi un ierobežojums ir samērīgs. Leģitīmie mērķi biedrības darbības izbeigšanai konkrētajā gadījumā ir valsts iekārtas saglabāšana un sabiedrības drošība. Tā kā biedrība rada draudus valsts demokrātiskai iekārtai, tad konkrētajā gadījumā labums, izbeidzot biedrības darbību, ir ievērojami lielāks, jo sabiedrību vairs nesasniegs tāda informācija, kas apdraud Latvijas valsts drošību, un uzskatāma par maldinošu informāciju un komunisma ideoloģijas propagandu.

[5.21] Izvērtējot prasības juridisko pamatojumu – celtās prasības priekšmetu, likumu normas, uz kurām prasība pamatota, apstākļus, ar kuriem prasītāja pamato savu prasījumu, kā arī atbildētājas un trešo personu iebildumus, atbilstoši Biedrību un nodibinājumu likuma 57.^{3} panta otrajai daļai, tiesa atzīna, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[5.22] Likvidatoru iecelšana.

Izbeidzot biedrības darbību tiesas ceļā, ir uzsākama biedrības /Nosaukums A/ likvidācija.

Biedrību un nodibinājumu likuma 59. panta trešā daļa paredz, ja biedrības darbība tiek izbeigta, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, likvidatoru ieceļ un viņa atlīdzības apmēru un izmaksas kārtību nosaka tiesa.

Pamatojoties uz Valsts drošības dienesta atzinumu, Latvijas Republikas Iekšlietu ministrs biedrības valdes locekli – /pers. E/ – iekļāvis to ārzemnieku sarakstā, kuriem ieceļošana Latvijas Republikā ir aizliegta saskaņā ar Imigrācijas likuma 61. panta pirmās daļas 2. punktu.

Līdz ar to par biedrības likvidatoriem ieceļami valdes locekļi, kuri ierakstīti Biedrību un nodibinājumu reģistrā – /pers. C/ un /pers. D/.

Atbilstoši /pers. C/ un /pers. D/ tiesas sēdē sniegtajam paskaidrojumam, par valdes locekļa pienākumu pildīšanu viņi biedrībā atlīdzību nesaņem.

Tādēļ tiesa atzina, ka arī biedrības likvidācijas gadījumā šāda atlīdzība likvidatoriem nav nosakāma.

[6] Par minēto spriedumu apelācijas sūdzību iesniegusi atbildētāja, pārsūdzot to pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[6.1] LR Ģenerālprokuratūra cēla prasību par biedrības darbības izbeigšanu, jo tās ieskatā biedrība pārkāpjot Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta 1.^{1} daļā noteikto aizliegumu un tādējādi apdraud valsts un sabiedrības drošību.

Atsaucoties uz Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta 1.^{1} daļu norādīts, ka 2023. gada 28. marta tiesas sēdē prokurore apliecināja, ka prasība ir celta sakarā ar biedrības publisku darbību. Prokurores ieskatā biedrība savā darbībā ir pārkāpusi sekojošus aizliegumus: aizliegums vērsties pret Latvijas Republikas neatkarību, aizliegums izteikt vai izplatīt priekšlikumus par Latvijas valsts iekārtas vardarbīgu grozīšanu, aizliegums izplatīt komunisma ideoloģiju, aizliegums veikt darbības, kas vērstas uz nesaticības izraisīšanu.

Prokurores ieskatā saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 57. panta otro daļu biedrība savā darbībā apdraud valsts un sabiedrisko drošību (*28.03.2023. protokols 01:03:44–01:05:59*).

Tiesa prasību apmierināja pamatojoties uz Biedrību un nodibinājumu likuma 57.^{3} panta otro daļu. Apmierinot prasību uz šī pamata, tiesa atstāja bez ievērības, ka Biedrību un nodibinājumu likuma 57.^{3} panta pirmā daļa nosaka, kādi nosacījumi ir jāievēro pirms pieteikuma iesniegšanas tiesā, proti, ja biedrības darbība ir vērsta uz kāda šā likuma 10. panta 1.^{1} daļā minētā aizlieguma pārkāpumu, prokurors biedrībai rakstveidā izsaka brīdinājumu vai iesniedz iesniegumu. Ja biedrība pēc prokurora iesnieguma saņemšanas šajā iesniegumā noteiktajā termiņā nav novērsusi pārkāpumu vai izdara pārkāpumu, par kura nepieļaujamību iepriekš ir brīdināta, prokurors ceļ prasību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā par biedrības darbības izbeigšanu.

Lietā nav atrodams neviens pierādījums par likumdevēja noteiktās ārpustiesas iepriekšējās kārtības ievērošanu, līdz ar to, nav izpildīta likumdevēja griba, nav ievērota likumā noteiktā kārtība, un tiesas spriedums par prasības apmierināšanu nevar tikt atzīts par tiesisku un pamatotu, jo pastāv Civilprocesa likuma 219. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktais pamats LR Generālprokuratūras prasības atstāšanai bez izskatīšanas, ko tiesa nav ievērojusi.

Savus apsvērumus un pamatojumu pieņemtajam spriedumam tiesa uzskaitīja un norādīja sprieduma motīvu daļas 9.5–9.17 punktos.

[6.2] Biedrības ieskatā tiesas secinājumi, ka biedrība izplata Latvijas valsts un sabiedrības drošības interesēm neatbilstošus vēstījumus, ir kļūdains.

Tiesas pārmetumi atbildētājai dezinformācijā ir nevietā, jo dezinformācija ir apzināti sagrozīta, nepareiza informācija (*sk. https://tezaurs.lv/dezinform%C4%81cija*) Dezinformācija ir nepatiesa informācija, ko var atpazīt pārbaudot un pret to attiecoties kritiski – piemēram, izvērtējot faktus, informācijas sniedzēju, veidu, kādā informācija pie jums nonākusi (*https://www.delfi.lv/news/ka-dzivot-drosak/iepazisties-dezinformacija.d?id=51090165*).

Tiesas pārmetums, ka publikācijas rosina nesaticību un līdz ar to rada apdraudējumu valsts drošībai nav pamatots ar pierādījumiem lietā. Pats par sevi jēdziens „nesaticības izraisīšana" bez tādiem precizējumiem kā „nacionālās", „reliģiskās" utml. ir subjektīvs vērtējums, kas vienmēr pastāv kādai sabiedrības daļai attiecībā pret apgalvojumu, kuram tā nepiekrīt. Jebkura „nepatīkama" apgalvojuma autoram vienmēr var pārmest „nesaticības izraisīšanu".

Neprecizējot šo jēdzienu, prokuratūra un tiesa pieturas totalitārās komunistiskās sabiedrības normām, kad valstī pastāv vienīgais „pareizais" viedoklis un visi pārējie viedokļi tiek sludināti par apdraudējošiem valsts drošībai.

Turklāt ne tiesa, ne prasītāja nedefinē sociālo slāņu un sabiedrības grupu jēdzienus, pieminot, ka Biedrība negatīvi ietekmējot „sabiedrības grupu līdzāspastāvēšanu". Nav minēti nekādi „sociālie slāņi", nekādas „sabiedrības grupas", līdz ar to nav skaidrs, par kuru likumdošanas normu iet runa.

Turklāt ne tiesa, ne prasītāja nesniedz paskaidrojumus, par kāda veida sašķelšanu iet runa. Ja ir domāts par šķirām, tad šķiru jēdziens ir objektīvs. Latvijas Sociālistiskās partijas programmā arī ietverta šķiru cīņa, un tā ir oficiāli reģistrētā partija, kas legāli piedalās vēlēšanās.

Jebkurā valstī ir personas ar atšķirīgu ienākumu līmeni un saskaņā ar K. Marksa un F. Engelsa darbu „Kapitāls" tās tiek sauktas par šķirām. Tas ir vispārpieņemtais zinātnisks jēdziens. Lai izslēgtu šķiru jēdzienu, no lietošanas ir jāaizliedz to lietošana vidusskolās, augstākās izglītības iestādēs un jāizņem vairākas vēsturiskās, ekonomiskās, filozofiskās grāmatas no veikaliem.

Apstāklis, ka kādai valsts iestādei nepatīk lietotā terminoloģija, nav pamats secinājumam, ka biedrība rīkojas pret valsts interesēm.

Valsts drošības dienests savā ziņojumā pret jebkuru ierēdni vērsto kritiku attēlo kā pret pašu Latvijas valsti vērsto. Savukārt valsts var pastāvēt tikai tad, kad sabiedrībai ir iespēja novērot un kritizēt valsts iestāžu un atsevišķu ierēdņu darbību.

Tādējādi nav pamata uzskatīt, ka biedrība apsūdz Latviju „fašisma, ksenofobijas un nacionālisma piekopšanā, pārmesta modificētas un selektīvas vēstures veidošana, represiju īstenošana pret nelojāliem iedzīvotājiem un cenzūras veikšana". Tas ir tendenciozi.

Turpretim, biedrība aizstāv Latviju un tās neatkarību, norādot un brīdinot sabiedrību par to, ka parādās ierēdņi, kas mēģina attaisnot fašismu, norādot uz netaisnībām, nepietiekamu vērību, nevienlīdzīgo attieksmi un citām aktuālām problēmām, kādas kļūst zināmas ikdienas dzīvē.

[6.3] Vispārīgu tiesību ierobežojuma pastāvēšanu savā praksē atzinusi arī Eiropas Cilvēktiesību Tiesa, par tiesībām uz vārda brīvību norādot, ka „tiesības uz vārda brīvību aptver ne tikai tādu informāciju vai idejas, kuras sabiedrībā tiek uzņemtas atzinīgi vai kuras uzlūko kā neapvainojošas vai neitrālas, bet aptver arī tādus izteikumus, kas aizskar, šokē vai ir neērti. To prasa plurālisms, tolerance un atvērtība, bez kuras demokrātiska sabiedrība nevar pastāvēt. Vienlaikus jānorāda, ka tiek aizsargāta ne tikai izteikto ideju un informācijas saturs, bet arī izteiksmes veids" (sk. *Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2011. gada 12. septembra sprieduma lietā „Palomo Sanchez and Others v Spain", iesniegumu Nr. 28955/06, 28957/06, 28959/06, 28964/06, 53. punkts*).

[6.4] Atsaucoties uz Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomi, tiesa citējusi, ka tīmekļvietnē /Nosaukums B/ plašam personu lokam, cita starpā, tiekot pastarpināti idealizētas un izplatītas komunisma idejas un principi, tiražēti atsevišķi Krievijas ārpolitiskajām interesēm atbilstoši vēstījumi par Latviju un mēģināts attaisnot komunisma ideoloģijā balstītos pastrādātos noziegumus pret Latvijas iedzīvotājiem. Tīmekļvietnē tiekot izplatīta informācija, kas negatīvi ietekmē dažādu sabiedrības grupu mierīgu līdzāspastāvēšanu arī Latvijā un rada riskus dažādām negatīvām provokācijām, kas rada būtisku apdraudējumu Latvijas valsts drošībai un sabiedriskajai kārtībai un drošībai.

Tāpat tiesa atsaucas uz video *Youtube*:

- 2022. gada 13. maijā publicēts audiovizuāls materiāls /Virsraksts L/, kur no vietnes „*TikTok*" pārpublicēts audiovizuāls materiāls, kurā izteikts viedoklis par pieminekļa Uzvaras parkā Rīgā demontāžu;

- 2022. gada 25. maijā publicēts /Virsraksts M/.

Pirmkārt, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes 2022. gada 13. oktobra lēmums ir pārsūdzēts un tiesas galīgais nolēmums par šī lēmuma tiesiskumu nav pieņemts, tādēļ uzskata, ka tiesai nebija pamata uz to atsaukties.

Otrkārt, no minētā biedrība secina, ka audiovizuālo materiālu /Virsraksts L/, kurš ir pārpublicēts no vietnes „*TikTok*", tiesa pieskaita pie augstāk minētas informācijas, kas apdraud valsts un sabiedrības drošību utt. Video satur latviešu tautības vīrieša monologu, kurā viņš pauž savu viedokli par pieminekļa nojaukšanu. Minētais video tikai parāda, ka viedoklis, ka pieminekli nedrīkst nojaukt, ir raksturīgs ne tikai krieviski runājošajiem Latvijas iedzīvotājiem.

Apstāklis, ka persona uz video pauž savu viedokli ekspresīvi, nevar būt par pamatu tam, lai atbildību par personas teikto, uzliktu biedrībai - atbildētājai lietā. Latvieša viedoklis, kas atšķiras no visos medijos paustā viedokļa, izraisa interesi. Likums neaizliedz iepazīties ar šādu viedokli un pārpublicēt to, informēt citus, ka tāds viedoklis var pastāvēt. Pretējais uzskats rada aizdomas par cenzūras ieviešanu un liegumu iepazīties ar citu personu pausto viedokli, jo tas ir neērts dažām valsts institūcijām.

Pārpublicēšana nenozīmē, ka pārpublicētājs automātiski un nepārprotami atbalsta autoru. Šāda loģika nepieļauj nekādu kritiku, kas būtu vērsta pret ierēdņiem: par korupciju, par prettiesisku rīcību un tā tālāk.

Sava viedokļa paušanai Biedrībai nav nepieciešamas pārpublikācijas.

[6.5] 2022. gada 25. maijā publicētā audiovizuālā materiāla /Virsraksts M/ saturs atbilst paša Aleksandra Kiršteina *Twitter* kontā 11.05.2022. publicētajam: „Visus ar ziediem vajadzēja ielaist, bet izeju slēgt. Tad uzstādīt sargtorņus, tualetes, pievest biezputru un izlaist tikai tos, kam Krievijas vēstniecība nopirkusi vienvirziena biļeti uz Maskavu!" - /tīmekļavietne/.

Biedrības ieskatā Latvijas politiķa viedokļa citēšana nekādā veidā nevar tikt uzskatīta par informācijas sagrozīšanu, it sevišķi ņemot vērā, ka šī Aleksandra Kiršteina ziņa joprojām ir pieejama šīs apelācijas sūdzības iesniegšanas dienā.

Papildus būtu norādāms, ka nav pamatots apgalvojums, ka biedrība interneta vidē veido tendenciozus un negatīvus ierakstus par Latvijas valsti. Biedrība pauda dažu valsts ierēdņu un institūciju rīcības kritiku. Jebkura, pat visdemokratiskākā valsts, nav ideāla. Tieši tādēļ sabiedriskās organizācijas un neatkarīgie masu informācijas līdzekļi pilda svarīgu sabiedrisku demokratisku lomu – atrod trūkumus valsts darbā un ziņo par tiem, tādējādi palīdzot valstij tos labot, stāvot demokrātijas un likumības sardzē (https://www.tiesibsargs.lv/news/privatpersonas-tiesibas-izplatit-sabiedribai-butisku-informaciju/).

[6.6] Biedrība norāda, ka tiesa izdara kļūdainus secinājumus par publikāciju, piedēvējot to Biedrībai: „Piemēram, avīzes /Nosaukums D/ 2022. gada 3. augusta Nr. 1 (2) izdevuma publikācijā /Virsraksts N/ norādīts „Buržuāziskā valsts nevar tikt nomainīta ar proletārisko valsti bez vardarbīgas revolūcijas. Proletāriskās valsts iznīcināšana, t.i., jebkādas valsts iznīcināšana, nav iespējama citādi kā „atmiršanas" ceļā"", jo biedrība nav šī raksta autors.

Avīzē ir pārpublicēts Ļeņina darbs „Valsts un revolūcija" kā pielikums avīzei, kā literatūras darbs iepazīšanai, kas, kā to apstiprināja tiesa, Latvijā nav aizliegts. Šis darbs ir viens no pazīstamākajiem marksisma darbiem un tiek atzīts par visdetalizētāko teoriju par valsti, līdz ar ko, tas ir vērtīgs teorētisks un vēsturisks radošs darbs, kas neatspoguļo biedrības pozīciju, ko apstiprina arī tas, ka nekur avīzē šis darbs netiek citēts. Neviens biedrības materiāls nesatur aicinājumu veikt vardarbīgas darbības.

Tiesas minētie autori K. Markss, F. Engels, V. Hēgelis, V. Ļeņins, J. Staļins dažādos savas dzīves posmos rakstīja dažāda rakstura darbus, viņu uzskati un idejas mainījās. Lai nošķirtu viņu darbus, ir jāpārzin šo personu biogrāfija, bibliogrāfija, zinātniskā un publiskā darbība. Tiesas atsauce, ka J. Staļins nav rakstījis darbus marksisma virzienā, nav pamatots ar pierādījumiem lietā. Turpretim, katrs no iepriekšminētajiem autoriem ne tikai mācījās sociālismu un marksismu, sekoja tam un rakstīja darbus šajā virzienā. Apstāklis, ka noteiktajā dzīves posmā, kāds no autoriem bija mainījis savu viedokli vai veicis noziedzīgas darbības, nepazemina iepriekš rakstīto darbu vērtību. Biedrības darbība neaprobežojas tikai ar šo autoru zinātnisko darbu izpēti. Ir arī citi, to starp mūsdienu autori. Biedrības biedri tiešsaistē apmeklē mācības ASV un Rietumeiropas valstīs, paplašinot un attīstot savas zināšanas.

[6.7] Savukārt tiesas vērtējums par pulciņa darbību ir balstīts tikai uz vienas nodarbības ieraksta, kādēļ biedrības ieskatā šis vērtējums nav pamatots, jo lai izdarītu kādu vērtējumu, vienas nodarbības ieraksts nav pietiekams, turklāt katrai nodarbībai ir savs temats un virziens, nodarbības autors reaģē uz uzdodamajiem jautājumiem.

Nav strīda par to, ka sociālisms kā zinātne tapis uz marksisma pamata. Tas ir vispārzināms fakts. Taču vispārzināms fakts ir, ka marksisms ir mūsdienu ekonomikas pamatā visās Eiropas valstīs un ASV. Tiesa nepareizi atreferēja atbildētājas pārstāves paskaidrojumus par atļautajiem darbiem. Ā. Hitlera grāmata „*Mein Kampf*" Latvijā tika izplatīta ļoti neilgu laiku. Tā ir aizliegta izplatīšanai visā pasaulē.

Toties tiesas spriedumā pieminētie K. Marksa, F. Engelsa, V. Ļeņina darbi nav aizliegti un ir publiski pieejami, līdz ar to, tiesas secinājumi par šo darbu pārpublicēšanas liegumu nav tiesiski un nav pamatoti.

[6.8] Tiesas norāde, ka biedrība manipulējot ar jēdzieniem, izplatot marksisma-ļeņinisma idejas, izmantojot komunisma ideoloģijai un propagandai raksturīgus jēdzienus ir nevietā, kā arī ir pretrunā pašas tiesas dotajai sociālisma, marksisma un komunisma attīstības vēsturei.

Prokurore tiesas sēdēs vairākkārt norādīja, ka biedrībai nav liegts nodarboties ar marksismu. Bet tiesa norādīja: „Tāpat 2022. gada 14. janvāra marksisma pulciņa nodarbībā izmantoti termini „klasu teorija", „buržuāzija", „proletariāts", „internacionālisms"", tāpat biedrība lieto „komunisma ideoloģijai un propagandai raksturīgus jēdzienus – „proletariāts", „proletariāta diktatūra", „komunisti", „buržuāzija", „šķiru cīņa", „valdošā šķira", „darbaļaudis", „kapitālisti" u.c., to attaisnojot ar zinātnisko pētniecību, rīkojas pretēji sabiedrības interesēm".

Šādam argumentam nav pamata, jo visi minētie vārdi ir marksisma pamatjēdzieni. Liedzot marksisma terminoloģijas lietošanu, pielīdzinot to komunisma ideoloģijai, tiesa faktiski aizliedz marksisma studēšanu. Tāpēc lietā bija ļoti svarīgi noskaidrot, kas tieši ir komunistiskā ideoloģija. Turklāt, biedrība 2022. gada 9. decembra paskaidrojumā sniedza pierādījumus tam, ka tā nodarbojas tieši ar marksismu, nevis ar komunismu. Taču tiesa šos argumentus ignorē, bet prokuratūra tieši norāda: „Biedrības paskaidrojumos izklāstītā teorija par marksismu-ļeņinismu, zinātnisko sociālismu, komunistisko ideoloģiju neattiecas uz prasības būtību." (sk. *2023. gada 31. janvāra Ģenerālprokuratūras Atsauksme par paskaidrojumiem*).

[6.9] Tiesa maldinoši uzskata, ka biedrība studē kaut kādu „nepareizu" marksismu, atbalstot PSRS totalitāro režīmu un Krievijas Federāciju, kas neatbilst realitātei. Biedrības publikācijās lietotā terminoloģija ir marksisma pamatjēdzieni, tā neatņemama sastāvdaļa. Marksisms ir zinātniskā platforma, kuru var izmantot dažādi. Būtu loģiski nepareizs secinājums: „Ja staļiņisms balstījās uz marksisma, tad marksisms vienmēr noved līdz negatīvām sekām." Cirvi var lietot kā ieroci, bet var arī lietot kā darbarīku. Brīvā tirgus teorija un idejas arī var novest līdz negatīvām sekām, kā tas notika 1845.-1849. gados, kad Britānijas valdība ar saviem lēmumiem noveda līdz badam Īrijā, pārāk paļaujoties brīvā tirgus principiem (*laissez-faire*). Pēc dažādiem novērtējumiem bads radīja 1,5 miljonu upuru. Taču mēs neesam atteikušies no šīs teorijas tikai tās negatīvā vesturiskā pielietojuma dēļ. (*Cecil Woodham-Smith, „The Great Hunger", 1962, ISBN 978-0-14-014515-1, 410.-411. lpp.*).

Biedrība nevar manipulēt ar jēdzieniem, jo šos jēdzienus komunisma ideoloģija pārņēma no marksisma un sociālisma nevis otrādi, uz ko cita starpā norāda tiesa spriedumā.

[6.10] Nevienā savu biedru rakstā (autora rakstos) biedrība nekad nav aicinājusi valsts varas vardarbīgai gāšanai. Par to liecina arī biedrības faktiska darbība (avīzēs atrodami Darba likuma skaidrojumi, konsultācijas, darba spēka izmaksu aprēķins, aicinājumi veidot arodbiedrības utt.) un biedrības biedru darbība (tiesas pieminētie tiesu dokumenti) liecina par to, ka attiecībās ar valsti biedrība un tās biedri izmanto likumā paredzētās metodes – prasības, pieteikumus utt., taču tiesa atteikusies dot tam vērtējumu.

Spriedumā tiesa skaidrojusi, kas ir Valsts un sabiedriskā drošība, bet nav sasaistījuma ar biedrības darbību. Turpretim, valsts drošības jēdziens pilnīgi sakrīt ar biedrības mērķiem un nodomiem. Piemēram, „valsts neatkarība, tās konstitucionālā iekārta un teritoriālā integritāte, sabiedrības brīvas attīstības perspektīva, labklājība un stabilitāte" ir arī biedrības vērtības un biedrība nekur nepauž pretējo un neuzstājas pret to.

Prasības un sprieduma kontekstā jebkura ierēdņa viedoklis var kļūt noteicošs un svarīgāks par Latvijas Republikas Satversmi, kas nav pieļaujams demokrātiskajā sabiedrībā. Nevar aizstāvēt demokrātiju, prettiesiski ierobežojot to. Demokrātijas noniecināšana ir mērķtiecīgi marķēt ar „komunistisko ideoloģiju" visu, kas nesaskan ar kādas iestādes un Valsts drošības dienesta politiskajām nostādnēm, pat tad, kad no oficiālā viedokļa atšķirīgs viedoklis neapdraud valsts drošību.

[6.11] Spriedumā tiesa atsaukusies uz 2022. gada 18. maija publikāciju /Virsraksts B/, avīzes /Nosaukums D/ 2021. gada maija izdevumā Nr. 1 publicēto rakstu /Virsraksts C/, dodot savu vērtējumu publikācijas daļām un publikācijās lietotajiem vārdiem.

Tiesas ieskatā publikācijas /Virsraksts B/ teksta daļa „*To vien gaidīja Rīgas dome, kura jau 13. maijā pieņēma lēmumu pieminekli Latvijas atbrīvotājiem no fašisma „demontēt". Mūžīgs kauns fašisma līdzdalībniekiem! Mūžīga slava 1941.-1945. gadu Lielā Tēvijas kara varoņiem! Šis bija padomju tautas taisnīgs atbrīvošanas karš par sociālistiskās Dzimtenes brīvību un neatkarību no fašistiskās Vācijas un tās sabiedrotiem!*" neatbilst Latvijas valsts interesēm un sabiedrības drošībai.

Tiesa norādīja, ka rakstā /Virsraksts C/ ir ietverts apsveikums Sarkanās Armijas un padomju tautas uzvaras dienā pār fašistisko Vāciju 1941.–1945. gadu Lielajā Tēvijas karā, kā arī Latvijas valsts un sabiedrības drošības interesēm neatbilstoši vēstījumi: „Lai kā arī buržuāziskā propaganda nemēģinātu aizmirst 130. Latviešu strēlnieku korpusa karavīru varoņdarbus, kuri cīnījās par Latvijas un tās tautas nākotni, mums jāatceras tie, kuriem esam parādā savu dzīvību" un „Valdošā šķira vairākkārt mēģina attaisnot fašismu. Lai paturētu savās rokās ražošanas līdzekļus un līdz ar to ar varu, valdošās šķiras pārstāvji ir gatavi spļaut uz Lielajā Tēvijas karā kritušo varoņu kapiem, varoņiem, kuri deva viņiem dzīvību".

Minēto publikāciju sakarā tiesa norādīja, ka citētajās biedrības publikācijās ietverti nepatiesi vēstījumi un sagrozīti fakti. Apgalvojums „valdošās šķiras pārstāvji ir gatavi spļaut uz Lielajā Tēvijas karā kritušo varoņu kapiem" neatbilst patiesībai, jo, kā jau minēts Latvijas valsts augstākās amatpersonas ik gadu godina Otrā pasaules kara cīnītājus un upurus ar klusuma brīdi un ziedu nolikšanu. Apgalvojumi par valsts varas darbību kā „buržuāzisku propagandu" un valsts varu kā „valdošo šķiru, kas vairākkārt mēģina attaisnot fašismu" ir uzskatāmi par tiesiski iedibinātās un valstī pastāvošās kārtības graušanas mēģinājumu. Šādas darbības – citētajās publikācijās ietvertie vēstījumi sabiedrībai – tiesas ieskatā, apdraud valsts un sabiedrības drošību un ir vērsti pret Latvijas Republikas neatkarību.

Biedrības ieskatā šādi tiesas secinājumi nav pamatoti. Apsveikums ar uzvaru Lielajā Tēvijas karā (Otrajā Pasaules karā) nav uzskatāms par Latvijas valsts interesēm vai sabiedrības drošībai neatbilstošu. Tas pretēji tiesas ieskatiem nav sagrozīts. Tas ir vēsturiskais fakts, kurš atrodams publiskajos resursos: „Ņirnbergas procesā 1945.-1946. gados apsūdzību uzturēja četru lielāko uzvarētājvalstu – Lielbritānijas, Francijas, Padomju Savienības un Savienoto Valstu – pārstāvji.

No sakautās puses – nacistiskās Vācijas – tika pieprasīta bezierunu kapitulācija, kas nozīmēja, ka valstis uzvarētājas lēma, vai tāda Vācija vispār turpmāk pastāvēs un kāda tā būs." (https://lr1.lsm.lv/lv/raksts/sii-diena-vesture/1.-oktobris.-nirnbergas-tribunals-pasludina-spriedumu-nacistu-re.a121919).

Tas, ka Otrajā pasaules karā zaudēja fašistiskā Vācija, strīds nevar būt, jo tas ir neapstrīdams fakts, kas ietilpst vidusskolas 12. klases programmā (https://www.uzdevumi.lv/p/vesture/12-klase/totalitarisms-autoritarisms-eiropa-6548/re-5124722b-6cf1-4772-b719-af75f3941e3b).

Vēsturiskie fakti, kuri citēti vidusskolas mācību līdzekļos, kā arī masu medijos latviešu valodā, nekādā veidā nevar neatbilst Latvijas valsts interesēm un sabiedrības drošībai.

Savukārt, tas apstāklis, ka viena Latvijas iedzīvotāju daļa karu nosauc par Lielo Tēvijas karu, bet cita Latvijas iedzīvotāju daļa nosauc to par Otro Pasaules karu, kara rezultātu – atbrīvošanu no fašisma nemaina.

Raksti nenoliedzami satur notikumu gaitu un valsts rīcības kritiku daļā par pieminekļa demontāžu, jo šī kritika atbilst atšķirībām likumā „Par padomju un nacistisko režīmu slavinošu objektu eksponēšanas aizliegumu un to demontāžu Latvijas Republikas teritorijā", tajā norādītajiem mērķiem likuma 1. pantā un aizliegumiem likuma 3. pantā par pieminekļu saraksta nekonsekvenci un neatbilstību likuma nosaukumam un mērķiem. Tie satur kritiku par to, ka, nojaucot padomju laika pieminekļus, ir atstāti pieminekļi SS Leģionāriem.

Fakts, ka 1943. gada 10. februārī Hitlers izdeva pavēli par Latviešu SS brīvprātīgā leģiona izveidi vācu Ieroču SS (*Waffen SS*) karaspēka sastāvā,

ir vispārējās vidusskolas 9. klases programmā (https://www.uzdevumi.lv/p/latvijas-vesture/9-klase/otrais-pasaules-kars-nacistiskais-rezims-7250/re-0f7e07b7-a3c0-4166-ac8e-75ee6fa02bd8).

Atbildētājas ieskatā šāda nevienlīdzīga attieksme ir būtiska, jo var novest pie totalitārisma un fašisma.

[6.12] Raksts /Virsraksts B/ satur notikumu gaitu, kā arī kritiku par ieviestajiem liegumiem un valsts varas iestāžu rīcību, ieviešot liegumus, kā rezultātā ir notikuši tādi fakti, kā staigāšana pa noliktajiem ziediem, ziedu novākšana utt.

Ārpolitika ir valsts mērķi un darbības saistībā ar tās attiecībām ar citām valstīm, savienībām un citām politiskām struktūrām. Nav izprotams, ka vēsturiskais uzvaras pār fašismu fakts un kritušo piemiņa, kuru citā starpā atzīmēja arī tiesa spriedumā, var neatbilst Latvijas ārpolitikas interesēm, ja gan iedzīvotāji, gan augstā līmeņa amatpersonas šo faktu atzīst.

Biedrības ieskatā, ja masu informācijas līdzekļi publicētās ziņas saturētu faktus, ka kāds staigā pa valsts prezidenta noliktajiem ziediem, vai notiktu cita veida provokācijas, tad sabiedrības attieksme pret tādu apgānīšanu (arī biedrības attieksme) būtu tikpat negatīva.

Biedrība nav vainojama, ka dažādas sabiedrības daļas uzvaru pār fašismu atzīmē atšķirīgi, taču spēkā pielietošana pret tiem, kuri izvēlējās nolikt ziedus pie tobrīd bijušā Uzvaras pieminekļa un uzlikto ziedu novākšana, staigāšana pa ziediem, biedrības ieskatā norāda, ka Latvijas sabiedrībā pastāv problēma, kuras atrisināšanai valsts izvēlējās nepamatoti bargus piespiedu līdzekļus, kas rādīja ne vien protestus, bet ietekmēja arī atsevišķo cilvēku veselību. Sabiedrības uzmanības pievēršana ierēdņu nekrietnai darbībai ir nepieciešama tiesiskajā valstī, lai valsts saglābātu demokratisko iekārtu.

Neviens no Biedrības publicētajiem rakstiem nesatur aicinājumus vardarbīgai varas gāšanai vai naida kurināšanu. Apstāklis, ka Valsts drošības dienestam, Nacionālās elektronisko saziņu līdzekļu padomei, prokuratūrai un pirmās instances tiesai nav patikusi izteiktā kritika, nevar būt par pamatu, lai Biedrības darbību atzītu par valsts drošības apdraudējumu un liegtu tai turpināt pastāvēt.

[7] Prasītāja iesniegusi paskaidrojumus par apelācijas sūdzību, kuros norādījusi savus argumentus apelācijas sūdzības nepamatotībai (*lietas 2. sējuma 28.-33. lapa*).

[8] Civillietu tiesas kolēģija, izvērtējot lietas apstākļus, pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. pantu atzina, ka lietu ir iespējams izskatīt rakstveida procesā, dodot lietas dalībniekiem termiņu līdz 2023. gada 20. decembrim papildu paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai tiesā. Par lietas izskatīšanas datumu lietas dalībniekiem savlaicīgi un likumā noteiktajā kārtībā paziņots.

[9] 2023. gada 20. decembrī Rīgas apgabaltiesā saņemta atbildētājas atsauksme, kurā norādīti argumenti prokurora iebildumiem pret apelācijas sūdzību (*lietas 2. sējuma 40.-44. lapa*).

Motīvu daļa

[10] Civillietu tiesas kolēģija, izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, pušu rakstveida paskaidrojumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma, atbildētājas apelācijas sūdzība nav pamatota.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426. panta pirmo daļu, 430. panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Civilprocesa likuma 432. panta piektā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu atzīst, ka zemākas instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193. panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Tiesas kolēģija, izskatot lietu atzīst, ka zemākas instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādējādi pievienojas tā argumentācijai, papildus norādot uz apelācijas sūdzības argumentu nepamatotību.

[12] Izvērtējot atbildētājas apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, tiesas kolēģija tos atzīst par nepamatotiem.

[12.1] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka prokurors ceļot prasību, nav ievērojis Biedrību un nodibinājumu likuma 57.^{3} panta pirmo daļu par biedrības brīdināšanu, ja biedrības darbība vērsta uz kādu no šā likuma 10. panta 1.^{1} daļas aizlieguma pārkāpumu.

Tiesas kolēģija minēto argumentu atzīst par nepamatotu.

Prasība pamatota ar Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta 1.^{1} daļu, kas noteic, ka biedrībai un nodibinājumam savā darbībā aizliegts vērsties pret Latvijas Republikas neatkarību, teritoriālo nedalāmību, izteikt vai izplatīt priekšlikumus par Latvijas valsts iekārtas vardarbīgu grozīšanu, aicināt nepildīt likumus, ja to nepildīšana apdraud valsts drošību, sabiedrisko drošību vai kārtību, sludināt vardarbību vai terorismu, klaju nacisma, fašisma vai komunisma ideoloģiju, propagandēt karu, veikt darbības, kas vērstas uz nacionālā, etniskā, rasu, reliģiskā naida vai nesaticības izraisīšanu, slavēt vai aicināt izdarīt noziedzīgus nodarījumus.

Biedrību un nodibinājumu likuma 57.^{3} panta otrā daļa paredz, ka gadījumā, ja biedrība pārkāpj kādu no šā likuma 10. panta 1.^{1} daļā minētajiem aizliegumiem, prokurors ceļ prasību par biedrības darbības izbeigšanu.

Ar lietā esošajiem pierādījumiem apstiprinās fakts, ka Biedrības pārkāpumi ir nevis tādi, kas vērsti uz kādu no likuma 10. panta 1.^{1} daļas pārkāpumu, kad prokurors biedrībai iesniedz brīdinājumu vai iesniegumu, bet gan tādi, ka Biedrība sistemātiski pārkāpj likuma 10. panta 1.^{1} daļas prasības, kas izslēdz Biedrības brīdinājuma izsniegšanu Biedrību un nodibinājumu likuma 57.^{3} panta pirmajā daļā paredzētajā kārtībā.

Tādējādi prokuroram pirms prasības celšanas tiesā brīdinājums Biedrību un nodibinājumu likuma 57.^{3} panta pirmās daļas izpratnē nebija jāizsaka.

[12.2] Nav pamatoti apelatores iebildumi, ka tiesa spriedumu pamatojusi ar Nacionālās plašsaziņas līdzekļu padomes 2022. gada 13. oktobra lēmumu, jo atbildētāja to ir pārsūdzējusi apelācijas instances tiesā un lēmums nav stājies likumīgā spēkā.

Tiesas kolēģija uzskata, ka minētajam apstāklim nav izšķirošas nozīmes, jo tiesa, lemjot par celtās prasības pamatotību, var vērtēt lēmumā konstatētos faktus, kurus atbildētāja nekad nav noliegusi vai atzinusi par nepatiesiem, piemēram, tīmekļvietnē /Nosaukums B/ vai Biedrības izdevumos /Nosaukums D/ publicēto informāciju, vien uzstājot uz savu atšķirīgo viedokli vēstures faktu interpretācijā.

[12.3] Apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka Biedrības pārpublicētais Vladimira Ļeņina darbs „Valsts un revolūcija" kā pielikums avīzei nav aizliegts, uzskatot, ka šis darbs ir viens no pazīstamākajiem marksisma darbiem un tiek atzīts par visdetalizētāko teoriju par valsti. Līdz ar to, tas ir vērtīgs teorētisks un vēsturiski radošs darbs, kas neatspoguļo biedrības pozīciju.

Analizējot gan prokuratūras iesniegtos pierādījumus, gan Biedrības publikācijas to saturiskā kopumā, t.i., gan atsevišķus rakstus, gan kopējo izdevuma mērķi un vēstījumu, tiesas kolēgija secina, ka Biedrība, pārpublicējot avīzē /Nosaukums D/ tekstus no dažādiem avotiem, šo publikāciju saturu veido tādējādi, ka publikāciju konteksts un saturs, vērotājam no malas rada priekšstatu par marksisma-ļeņinisma idejās balstīta komunisma slavināšanu, kas cita starpā satur arī aicinājumu uz vardarbīgu revolūciju, piemēram, „Buržuāziskā valsts nevar tikt nomainīta ar proletārisko valsti bez vardarbīgas revolūcijas. Proletāriskās valsts iznīcināšana, t.i., jebkādas valsts iznīcināšana, nav iespējama citādi kā „atmiršanas" ceļā" (sk./Virsraksts N/).

Tāpat Vladimira Ļeņina tēzēs ietvertais aicinājums uz šķiru cīņu un vardarbīgu revolūciju netieši aicina uz vardarbīgu revolūciju, piemēram, „Tā nav iespējama tāpēc, ka civilizēta sabiedrība sašķelta naidīgās un turklāt nesamierināmi naidīgās šķirās, kuru „pašdarbīgā" bruņotība izraisītu bruņotu cīņu starp tām. Veidojas valsts, veidojas īpašs spēks, īpaši apbruņoti cilvēku pulki, un katra revolūcija, sagraudama valsts aparātu, mums rāda klaju šķiru cīņu, uzskatāmi mums rāda kā valsts valdošā šķira, cenšas atjaunot tai kalpojošos īpaši apbruņoto cilvēku pulku, kā apspiestā šķira cenšas radīt jaunu

šāda veida organizāciju, kas spēj kalpot nevis ekspluatatoriem, bet gan ekspluatētājiem.". Tāpat Biedrība, manipulējot ar dažādiem terminiem un jēdzieniem, izplatot marksisma-ļeņinisma idejās balstītu informāciju, izmatojot komunisma ideoloģijai un propagandai raksturīgus jēdzienus – „proletariāts", „proletariāta diktatūra", „komunisti", „buržuāzija", „šķiru cīņa", „valdošā šķira", „darbaļaudis", „kapitālisti" u.c., to attaisnojot ar zinātnisko pētniecību, rīkojas pretēji sabiedrības interesēm.

[12.4] Apelācijas sūdzībā tiek kritizēts tiesas spriedumā norādītais par to, ka Biedrība, manipulējot ar jēdzieniem, izplatot marksisma – ļeņinisma idejas, izmantojot komunisma ideoloģijai un propagandai raksturīgus jēdzienus, ir nevietā, kā arī ir pretrunā pašas tiesas dotajai sociālisma, marksisma un komunisma attīstības vēsturei.

Tiesas kolēģija atzīst, ka, pirmās instances tiesas izdarītie secinājumi atbilst lietā esošajiem materiāliem un pušu sniegtajiem paskaidrojumiem. Izvērtējot Biedrības pulciņa ieraksta saturu, secināms, ka pulciņos biedru apspriešanai tiek izvirzīti jēdzieni un atziņas, kuru izcelsme saistāma ne tikai ar marksisma ideoloģiju, bet arī ar komunistisko ideoloģiju bijušajā totalitārajā PSRS iekārtā. Piemēram, pulciņa moderators apgalvo, ka marksisti ir vienisprātis, ka vispilnīgāk „nācijas" jēdzienu sniedzis Staļins, tādējādi radot iespaidu par Josifa Staļina izcilību un neatsveramo ieguldījumu zinātnes attīstībā. Marksisma pulciņos, salīdzināšanai un kopējai apspriešanai netiek piedāvāti atšķirīgi domājošu autoru darbi un tas neatbilst zinātniskās pētniecības principiem. Atbilstoši tiesas sēdē noskaidrotajiem faktiem pirmās instances tiesa pamatoti norādījusi, ka šāda vienpusēja jautājuma apspriešana norāda uz vienotas idejiskās bāzes esību un vienveidīgu, konkrētajā gadījumā, marksisma-ļeņinisma ideju atbalstīšanu un popularizēšanu sabiedrībā. Marksisma pulciņa nodarbību ieraksti publiski pieejami tiešsaistes „*YouTube*" platformā, līdz ar to uzskatāms, ka šo ierakstu saturs ir pieejams plašai sabiedrībai.

[12.5] Apelatore uzskata, ka, liedzot marksisma terminoloģijas lietošanu, pielīdzinot to komunisma ideoloģijai, tiesa faktiski aizliedz marksisma studēšanu.

Tiesas kolēģija, izvērtējot faktus kopā ar lietas dalībnieku rakstveida paskaidrojumiem, atzīst, ka Biedrības statūtos ietvertais darbības mērķis „zinātniskā sociālisma izpēte un popularizēšana" biedrības darbībās neatbilst zinātniskā sociālisma konceptam un literatūras avotos sniegtajai šā jēdziena izpratnei, bet gan atbilst komunisma ideoloģijas sludināšanai, ko aizliedz Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta 1.[1]daļas regulējums, kā to pamatoti atzinusi arī pirmās instances tiesa.

Ar lietā esošajiem pierādījumiem ir noskaidrots, ka Biedrības vēršanās pie mērķauditorijas ir interpretējama kā komunisma ideoloģijas aizstāvēšana un pārstāvēšana, jo tiek pieprasīta aktīva rīcība pret valstī noteikto kārtību un tiem, kas to vēlas ierobežot. Informatīvajā telpā slavinot padomju armijas karavīrus un noliedzot padomju okupācijas sekas Latvijā, tiek pausts totalitāro režīmu un to noziegumu nosodīšanas, neatkarības, miera un demokrātijas sargāšanas noliegums, kas ir pretrunā Latvijas Republikas Satversmes preambulā definētajām pamatvērtībām par to, ka Latvijas tauta neatzina okupācijas režīmus, pretojās tiem un atguva brīvību, 1990. gada 4. maijā atjaunojot valstisko neatkarību uz valsts nepārtrauktības pamata. Tā godina savus brīvības cīnītājus, piemin svešo varu upurus, nosoda komunistisko un nacistisko totalitāro režīmu un to noziegumus.

Judikatūrā norādīts, ka komunisma ideoloģija jeb marksisms-ļeņinisms „zinātniski" pamatoja proletariāta diktatūras nepieciešamību kā priekšnoteikumu visai cilvēcei ceļā uz tās gaišo nākotni – komunismu. Jāatzīmē, ka komunisma ideoloģijas mērķtiecīga izplatīšana ir arī dziļš apvainojums šīs ideoloģijas noziegumu upuriem, kā arī katram demokrātiski domājošam cilvēkam, un līdz ar to ir pretrunā ar Latvijas Valsts sabiedrisko kārtību (*public order*) (sk. *Senāta Administratīvā departamenta 2013. gada 30. aprīļa spriedumu lietā Nr. SKA-172/2013*).

[12.6] Apelācijas sūdzībā Biedrība norādījusi, ka apsveikums ar uzvaru Lielajā Tēvijas karā (Otrajā Pasaules karā) nav uzskatāms par Latvijas valsts interesēm vai sabiedrības drošībai neatbilstošu. Tas pretēji, tiesas ieskatiem, nav sagrozīts. Tas ir vēsturiskais fakts, kurš atrodams publiskajos resursos: „Nirnbergas procesā 1945.-1946. gados apsūdzību uzturēja četru lielāko uzvarētājvalstu – Lielbritānijas, Francijas, Padomju Savienības (apelācijas sūdzības iesniedzēja izcēlums) un Savienoto Valstu – pārstāvji. No sakautās puses – nacistiskās Vācijas – tika pieprasīta bezierunu kapitulācija, kas nozīmēja, ka valstis uzvarētājas lēma, vai tāda Vācija vispār turpmāk pastāvēs un kāda tā būs." Tas, ka Otrajā Pasaules karā zaudēja fašistiskā Vācija, strīds nevar būt, jo tas ir neapstrīdams fakts, kas ietilpst vidusskolas 12. klases programmā daļā par pieminekļa demontāžu.

Tiesas kolēģija uzskata, ka atbildētājas nostāja apstiprina celtās prasības pamatotību.

Nacionālās drošības likuma 1. pantā noteikts, ka nacionālā drošība ir valsts un sabiedrības īstenotu vienotu, mērķtiecīgu pasākumu rezultātā sasniegts stāvoklis, kurā ir garantēta valsts neatkarība, tās konstitucionālā iekārta un teritoriālā integritāte, sabiedrības brīvas attīstības perspektīva, labklājība un stabilitāte.

Ar terminu „valsts drošība" ir saprotama pasākumu sistēma valsts politisko un ekonomisko pamatu un valsts robežu aizsargāšanai. Atbilstoši Nacionālās drošības likuma 1. pantā minētajam termins „valsts drošība" ietver arī „nacionālo drošību".

Ievērojot to, ka ir nepieciešams nodrošināt nacionālo drošību un savlaicīgi prognozēt un novērst valsts iekšējo apdraudējumu, kā arī garantēt valsts aizsardzību, sabiedrības drošību un tās demokrātisko attīstību, nav pieļaujams, ka Latvijas informatīvajā telpā tiek izplatīts tāds saturs, kas apdraud vai var radīt apdraudējumu valsts drošībai, sabiedriskajai kārtībai.

Padomju armijas karavīru slavināšana, noliedzot padomju okupācijas Latvijā sekas, ir pretrunā Latvijas Republikas Satversmes Ievadā definētajām vērtībām un informatīvajā telpā varētu tikt uztverts kā totalitāro režīmu un to noziegumu nosodīšanas, neatkarības, miera un demokrātijas sargāšanas noliegums. Tādējādi neapstiprinās apelācija sūdzībā minētais, ka Biedrība savā darbībā atspoguļo tikai objektivitāti un izsaka viedokli.

Tāpat nav pamatots atbildētājas arguments par to, ka Biedrība tikai pēta un izplata zinātnisko sociālismu, jo iepriekš uzskaitītie gadījumi liecina par pretējo. Šāda argumentācija nav attaisnojama ar atbildētājas norādītajām teorētiskajām studijām par sabiedriskās domas attīstības vēsturi.

Likums „Par padomju un nacistisko režīmu slavinošu objektu eksponēšanas aizliegumu un to demontāžu Latvijas Republikas teritorijā" stājas spēkā 2022. gada 23. jūnijā. Šā likuma 3. pants satur aizliegumu eksponēt padomju vai nacistisko režīmu slavinošus objektus, tas ir, publiskajā ārtelpā, publiskajā būvē vai publiskas personas iekštelpā (izņemot akreditētus muzejus) aizliegts eksponēt pieminekļus, piemiņas zīmes, piemiņas plāksnes, piemiņas vietas, arhitektoniskus vai mākslinieciskus veidojumus un citus objektus, kas izvietoti Latvijas teritorijā kopš 1940. gada un atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem: 1) slavina PSRS vai nacistiskās Vācijas okupācijas varu, ar to saistītu notikumu vai personu; 2) slavina totalitārismu, vardarbību, militāru agresiju, karu un kara ideoloģiju; 3) ietver padomju varas vai nacisma simbolus.

[12.7] Pirmās instances tiesa pamatoti atsaukusies uz Starptautisko tiesību ekspertes, Eiropas Savienības Tiesas tiesneses Inetas Ziemeles norādīto jautājumā par Uzvaras pieminekļa demontāžu, ka „tā kā šis piemineklis skaidri un gaiši ir veltīts Padomju armijai, un Krievijas Federācijas armijai, kas pašlaik uzbrūk un nogalina civiliedzīvotājus Ukrainā, faktiski ir padomju armijas mantiniece, tad piemineklis apzīmē agresoru (vairāk sk., *ES Tiesas tiesnese: Uzvaras parka pieminekļa demontāžai starptautisko līgumu darbība jāvērtē kara kontekstā. Pieejams:https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/es–tiesas–tiesnese–uzvaras–parka pieminekla–demontazai–starptautisko–ligumu–darbiba–javerte–karakonteksta.a451053*) kā arī – piemineklis Pārdaugavā vienmēr ir bijis padomju okupācijas simbols un šis objekts jau ilgstoši kļuvis par Krievijas autokrātiskā režīma instrumentu.

Avīzes /Nosaukums D/ 2022. gada 3. augusta Nr. 1 (2) izdevumā pārpublicēts tas pats raksts /Virsraksts B/ ar Latvijas ārpolitikas interesēm neatbilstošu vēstījumu: „Piemēram, 2021. gadā biedrības „9.maijs.lv" dalībnieki naktī pārlika ziedus un pat izveidoja no tiem sarkano zvaigzni, taču šogad varas pārstāvji aktīvistus nepielaida. Viņi mēģināja nepieļaut nevienu simbolu un Uzvaras svētkus pārvērst šovā par Ukrainas atbalstu, kādēļ pat tika

pieņemts speciāls likums. Parkā tika aizliegts nēsāt visu, kas slima cilvēka apziņā varētu atgādināt par Krieviju vai PSRS".

Avīzes /Nosaukums D/ 2021. gada maija izdevumā Nr. 1 publicēts raksts /Virsraksts C/, kurā ietverts apsveikums Sarkanās Armijas un padomju tautas uzvaras dienā pār fašistisko Vāciju 1941.–1945. gadu Lielajā Tēvijas karā. Tāpat šajā izdevumā ietverti Latvijas valsts un sabiedrības drošības interesēm neatbilstoši vēstījumi: „Lai kā arī buržuāziskā propaganda nemēģinātu aizmirst 130. Latviešu strēlnieku korpusa karavīru varoņdarbus, kuri cīnījās par Latvijas un tās tautas nākotni, mums jāatceras tie, kuriem esam parādā savu dzīvību" un „Valdošā šķira vairākkārt mēģina attaisnot fašismu. Lai paturētu savās rokās ražošanas līdzekļus un līdz ar to ar varu, valdošās šķiras pārstāvji ir gatavi spļaut uz Lielajā Tēvijas karā kritušo varoņu kapiem, varoņiem, kuri deva viņiem dzīvību".

Izvērtējot šo publikāciju saturu, tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti atsaukusies uz, ne tikai Latvijas valsts, bet arī visu Baltijas valstu prezidentu pausto nostāju šajā jautājumā.

Ziņu aģentūra LETA norāda, atzīmējot Otrā pasaules kara beigu 75. gadadienu Eiropā, Baltijas valstu prezidenti pieminēja karā cietušo un sabiedroto valstu karavīru nesto upuri, bez kā nebūtu iespējama nacistiskā režīma sakāve 1945. gada 8. maijā, kam sekoja daudzu Eiropas valstu atbrīvošana no okupācijas un holokausta traģēdijas izbeigšana. Ik gadu 8. maijā, Latvijas valsts augstākās amatpersonas, Latvijas Nacionālo bruņoto spēku vadība, Rīgā izvietoto vienību komandieri un karavīri kopā ar tautu Rīgas Brāļu kapos ar klusuma brīdi un ziedu nolikšanu godina Otrā pasaules kara cīnītājus un upurus.

Tādējādi citētajās biedrības publikācijās ietverti nepatiesi vēstījumi un sagrozīti fakti. Apgalvojums „valdošās šķiras pārstāvji ir gatavi spļaut uz Lielajā Tēvijas karā kritušo varoņu kapiem" neatbilst patiesībai, jo, kā jau minēts Latvijas valsts augstākās amatpersonas ik gadu godina Otrā pasaules kara cīnītājus un upurus ar klusuma brīdi un ziedu nolikšanu, kā tas pamatoti atzīts pirmās instances tiesas spriedumā.

Izvērtējot Biedrības darbību, nav gūts apstiprinājums tam, ka Biedrības mērķis ir vērsts uz miermīlīgu mērķu sasniegšu - paust protestu pret Latvijas valdošo partiju rīcību, izņēmot pieminekļus, bet gluži pretēji – tas ir vērsts uz sabiedrības dezinformēšanu un sašķelšanu, tostarp arī netieši uz Krievijas Federācijas īstenoto noziegumu pret Ukrainu attaisnošanu un slavināšanu. No iepriekš konstatētā izriet, ka biedrība savu mērķu sasniegšanai izmanto nedemokrātiskus un antikonstitucionālus līdzekļus. Tāpat par draudu valsts drošībai pamatoti atzīstama Latvijas vēstures nepareiza interpretācija, kas var sašķelt sabiedrību. Līdz ar to Biedrības darbība un tās paustais viedoklis informatīvajā telpā ir pretrunā ar Satversmi un citiem likumiem.

Atzīstot Biedrības ieplānotos darbības mērķus par neatbilstošiem Satversmei, valstij nav jāgaida līdz mērķu realizācijai un sabiedrības interešu aizskārumam, tā drīkst jau agrīni iejaukties un liegt juridiskas personas statusu.

Personas tiesības var tikt ierobežotas, ja ierobežojums ir attaisnojams, proti, pamatoti nepieciešams sabiedrības interešu labā.

Nav šaubu, ka apdraudējums valsts drošības interesēm tiek nodarīts arī izmantojot interneta resursus, tajā skaitā tīmekļa vietnēs, kurās tiek izplatītas ziņas un dažādi informatīvi materiāli. Satversmes tiesa ir atzinusi, ka ikvienam ir tiesības brīvi paust savus uzskatus jebkādā veidā – mutvārdos, rakstveidā, vizuāli, ar mākslinieciski izteiksmes līdzekļu palīdzību u.tml. (sk. *Satversmes tiesas 2003. gada 5. jūnija sprieduma lietā Nr. 2003-02-0106 secinājumu daļas 1. punktu un 2003. gada 29. oktobra sprieduma lietā Nr. 2003-05-01 21. punktu*). Tomēr Satversmes tiesa ir atzinusi, ka tiesības uz vārda brīvību nav absolūtas un var tikt ierobežotas, ja tas nepieciešams sabiedrības interešu labā (sk. *Satversmes tiesas 2015. gada 2. jūlija sprieduma lietā Nr. 2015-01-01 13. punktu*). Tāpat tiesības uz vārda brīvību nenozīmē visatļautību. Gan no Latvijas Republikas Satversmes, gan arī no Latvijai saistošajiem starptautiskajiem cilvēktiesību dokumentiem izriet, ka tiesības uz vārda brīvību var ierobežot.

Arī Eiropas Cilvēktiesību Tiesas judikatūrā norādīts, ka individuālās intereses atsevišķos gadījumos var tikt ierobežotas, dodot priekšroku sabiedrības interesēm (sk., piemēram, *ECT 1997. gada 25. novembra sprieduma lietā „Zana v. Turkey", pieteikums Nr. 18954/91, 51. punktu, 2014. gada 21. oktobra sprieduma lietā „Murat Vural v. Turkey", pieteikums Nr. 9540/07, 62. un 63. punktu*).

Tātad vārda brīvību valsts drīkst ierobežot ar likumu, ja ierobežojumam ir viens vai vairāki leģitīmi mērķi un ierobežojums ir samērīgs. Leģitīmie mērķi Biedrības darbības izbeigšanai konkrētajā gadījumā ir valsts iekārtas saglabāšana un sabiedrības drošība.

Latvijas Republikas Satversmes 1. pants noteic Latvijas valsts iekārtu. Tā tiek apzīmēta par demokrātisku republiku. Šis jēdziens saīsināti raksturo valsts iekārtas identitāti. Šī valsts iekārta jau ir ietverta latviešu nācijas formulētajā gribā dibināt savu valsti tieši ar šādu, nevis citādu valsts iekārtu (*Latvijas Republikas Satversmes komentāri. Ievads. I nodaļa. Vispārējie noteikumi. Autoru kolektīvs prof. R. Baloža zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2014, 150. lapa*).

Turklāt tiesas kolēģija ņem vērā, ka demokrātiskai valstij nebūt nav jānogaida, kamēr attiecīgās darbības, kas vērstas un demokrātiskas valsts iekārtas likvidēšanu, būtu sasniegušas tādu līmeni, ka tās jau konkrēti destabilizētu un grautu šo iekārtu. Tad apdraudējuma novēršana prasītu no valsts lielākas pūles, sabiedrībai varētu būt jāpacieš lielāki tiesību ierobežojumi, un iznākums būtu nedrošāks. Tādēļ valsts ir tiesīga un tai var būt pienākums nepieļaut šādu apdraudējumu jau agrā stadijā (sk. *Senāta Administratīvā departamenta 2013. gada 30. aprīļa spriedums lietā Nr. SKA-172/2013*).

Nav arī nozīmes atbildētājas atsauksmē norādītajiem iebildumiem, ka ne Biedrība, ne tās valdes locekļi nav saukti ne pie administratīvās atbildības, ne pie krimināatbildības, tā kā Biedrību un nodibinājumu likums neparedz šādu priekšnoteikumu biedrības darbības izbeigšanai.

Nav arī pamatota atbildētājas atsauce atsauksmē uz likuma grozījumu redakciju, ka likumprojekts paredz papildināt Biedrību un nodibinājuma likuma 10. pantu attiecībā uz biedrību un nodibinājumu publisko darbību, norādot, kādi biedrības un nodibinājuma publiskās darbības mērķi nav pieļaujami, kā arī tiesa publisko darbību vai citu ar to saistīto darbību varēs apturēt uz laiku līdz diviem mēnešiem.

Minētie grozījumi Biedrību un nodibinājuma likumā uz lietas izskatīšanas brīdi vēl nav pieņemti un saskaņā ar Civillikuma 3. pantu katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies.

Tā kā Biedrība rada draudus valsts demokrātiskai iekārtai, tad konkrētajā gadījumā labums, izbeidzot Biedrības darbību, ir ievērojami lielāks, jo sabiedrību vairs nesasniegs tāda informācija, kas apdraud gan Latvijas, gan arī Eiropas Savienības drošību kopumā.

Tādējādi tiesas kolēģija atzīst, ka ar lietā esošiem pierādījumiem un pušu paskaidrojumiem ir pierādīts, ka lietā iesniegtie pierādījumi par biedrības /Nosaukums A/ darbību ļauj secināt, ka biedrība pārkāpj Biedrību un nodibinājumu likuma 10. panta 1.[1] daļā noteiktos aizliegumus – vēršas pret Latvijas Republikas neatkarību, izplata priekšlikumus par Latvijas valsts iekārtas vardarbīgu grozīšanu, sludina klaju komunisma ideoloģiju, veic darbības, kas vērstas uz nesaticības izraisīšanu, tādējādi apdraud valsts un sabiedrības drošību, kas ir pamats biedrības darbības izbeigšanai saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 53. panta 5. punktu.

[13] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 5. punktu prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos. Savukārt 42. panta pirmā daļa paredz, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

[13.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 4. punkta b) apakšpunktu par prasību, kam nav mantiska rakstura vai kas nav jānovērtē, šajā lietā jāmaksā valsts nodevu 70 *euro*, kas piedzenama no atbildētājas valsts ienākumos.

[13.2] Atbilstoši Civilprocesa likuma 39. panta noteikumiem lietas izskatīšanas gaitā ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 33,22 *euro* un tie ir piedzenami no atbildētājas valsts ienākumos.

[14] Konstatējot, ka pirmās instances tiesa pareizi izvērtējusi lietā pastāvošos apstākļus atbilstoši tiesas rīcībā esošajiem pierādījumiem un

piemērojamām tiesību normām, un atbildētājas apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nav guvuši apstiprinājumu, ir pamats analoga sprieduma taisīšanai, apmierinot prasību.

[15] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nosakāms 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8. pantu, 42. panta pirmo daļu, 193., 204.[1], 430., 432., 434. pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

apmierināt Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūras prokurora prasību pret biedrību /Nosaukums A/ par biedrības darbības izbeigšanu lietā ar trešajām personām atbildētājas pusē /pers. C/ un /pers. D/.

Izbeigt biedrības /Nosaukums A/, /reģistrācijas numurs/, darbību.

Iecelt /pers. C/, /personas kods/, un /pers. D/, /personas kods/, par biedrības likvidatoriem.

Piedzīt no biedrības /Nosaukums A/, /reģistrācijas numurs/, valsts ienākumos valsts nodevu 70 *euro*.

Maksājuma rekvizīti valsts nodevas apmaksai ir šādi:
saņēmējs - Valsts kase,
NMR 90000050138,
konta Nr. - LV55TREL1060190911200,
mērķis - valsts nodeva, kā arī dati lietas identificēšanai (juridiskas personas nosaukums, civillietā C771046922.).

Piedzīt no biedrības /Nosaukums A/, /reģistrācijas numurs/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 33,22 *euro*.

Maksājuma rekvizīti ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu apmaksai ir šādi:
saņēmējs - Tiesu administrācija,
konta Nr. - LV51TREL2190458019000,
NMR 90001672316,
saņēmēja banka - Valsts kase,
mērķis - 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, civillietā C771046922.

Noteikt, ka maksājuma dokuments par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos tam paredzētajā kontā sprieduma labprātīgas izpildes gadījumā nekavējoties iesniedzams Rīgas apgabaltiesā.

Noteikt biedrībai /Nosaukums A/ 10 dienu termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos labprātīgai izpildei, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā un veicot drošības naudas 300 *euro* samaksu Latvijas Republikas Augstākās tiesas, reģistrācijas Nr. 90000068892, kontā Nr. LV83TREL8280010000000 Valsts kasē.

Spriedums sastādīts un pieejams tiešsaistes sistēmā 2024. gada 22. janvārī.

Tiesnese Inese Strelča

Tiesnese Ilze Celmiņa

Tiesnese Ligita Gavare